

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
w Białymstoku

Ranking

zawodów

deficytowych i nadwyżkowych

w woj. podlaskim

w I półroczu 2014r.

Białystok, październik 2014

**RAPORT OPRACOWANO
W WYDZIALE BADAŃ I ANALIZ
WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY
W BIAŁYMSTOKU**

Wersja elektroniczna raportu dostępna na stronie internetowej WUP

www.up.podlasie.pl

<http://www.up.podlasie.pl/index.php/strony/22201>

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	4
CEL OPRACOWANIA	4
PODSTAWA I METODOLOGIA OPRACOWANIA	5
1. ANALIZA BEZROBOCIA W WOJ. PODLASKIM WEDŁUG ZAWODÓW	7
1.1. NOWO REJESTRUJĄCY SIĘ BEZROBOTNI WEDŁUG ZAWODÓW	7
1.2 BEZROBOTNI OGÓŁEM ZAREJESTROWANI W KOŃCU OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO..	10
1.3 STRUKTURA ZAWODOWA BEZROBOTNYCH WG PŁCI	15
1.4 STRUKTURA ZAWODOWA BEZROBOTNYCH ABSOLWENTÓW	18
1.5 ZAWODY GENERUJĄCE DŁUGOTRWAŁE BEZROBOCIE W WOJ. PODLASKIM	21
2. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)	26
2.1. WSKAŹNIK SZANSY UZYSKANIA OFERTY.	30
3. ANALIZA BEZROBOCIA I OFERT PRACY WEDŁUG RODZAJU DZIAŁALNOŚCI OSTATNIEGO MIEJSCA PRACY (WG SEKCJI PKD)	32
4.1. ZAWODY NADWYŻKOWE	37
4.2 ZAWODY DEFICYTOWE	40
4.3 ZAWODY ZRÓWNOWAŻONE	43

WSTĘP

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z instrumentów dostarczających informacji z zakresu popytu i podaży pracy – jednego z głównych czynników kształtujących sytuację na rynku pracy.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych (MZDiN) jako jednolita metoda, służąca koordynacji szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego z potrzebami rynku pracy, został wprowadzony w 2005r. przez Ministerstwo Gospodarki i Pracy. Na podstawie opracowanych przez MGiP zaleceń metodycznych do prowadzenia Monitoringu sporządzane są cyklicznie raporty powiatowe, wojewódzkie i krajowe o charakterze diagnostycznym (raporty półroczne) oraz diagnostyczno-prognostycznym (raporty roczne).

Niniejszy raport ma charakter diagnostyczny i zawiera analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w I półroczu 2014r.

Cel opracowania

Obowiązek opracowywania analiz rynku pracy i badania popytu na pracę, w tym prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy. Zadanie to wynika z zapisów Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy¹.

Podstawowym celem Rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest przedstawienie kompleksowej, aktualnej informacji na temat kształtowania się popytu i podaży pracy na regionalnym rynku pracy w I półroczu 2014r. w przekroju zawodowym.

Porównanie struktury zawodowej popytu na pracę (ofert pracy zgłaszanych do urzędów pracy) i podaży pracy (zarejestrowanych bezrobotnych) pozwoli na:

- określenie obszarów nierównowagi między popytem a podażą siły roboczej (wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych),
- utworzenie rankingu zawodów wg wskaźników: intensywności nadwyżki/deficytu zawodów, długotrwałego bezrobocia, szansy uzyskania oferty.

Uzyskane informacje w tym zakresie będą stanowić źródło informacji pomocne przy:

---

¹ Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, art. 8, ust.1pkt.3 (Dz. U. z 2013r., poz. 674, z późn. zm.).

- określaniu kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na regionalnym rynku pracy,
- właściwym planowaniu i prowadzeniu działań w zakresie przeciwdziałania bezrobociu przez samorządy oraz instytucje i organizacje zajmujące się problematyką bezrobocia,
- podnoszeniu jakości usług rynku pracy w zakresie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego, poprzez dostarczanie informacji w zakresie zawodów poszukiwanych przez pracodawców oraz zawodów, na które zmniejsza się zapotrzebowanie na rynku pracy,
- inicjowaniu kierunków szkoleń osób bezrobotnych zgodnie z potrzebami rynku pracy, w celu zapewnienia ich większej efektywności,
- planowaniu kierunków kształcenia zawodowego dostosowanych do potrzeb rynku pracy,
- prowadzeniu racjonalnego i zgodnego z potrzebami rynku pracy gospodarowania środkami Funduszu Pracy,
- sporządzaniu wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne
- prowadzeniu badań, analiz, prognoz i innych opracowań dotyczących rynku pracy.

Podstawa i metodologia opracowania

Niniejszy raport został sporządzony zgodnie z Zaleceniami metodycznymi do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych i w oparciu o tablice wynikowe wygenerowane przy użyciu specjalnie przygotowanej aplikacji w ramach Systemu Informatycznego SYRIUSZ. Aplikacja ta pozwala na wydruk zestawień zawierających wyliczone wskaźniki, umożliwiające określenie zawodów deficytowych i nadwyżkowych i interpretację uzyskanych wyników. Stworzona w ten sposób baza informacyjna dostępna jest również dla innych osób zainteresowanych (<http://mz.praca.gov.pl>).

Podstawowym źródłem informacji wykorzystanych do opracowania raportu były dane liczbowe dotyczące struktury zarejestrowanych bezrobotnych i wolnych miejsc pracy, zawarte w załącznikach do sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy, sporządzanych przez powiatowe urzędy pracy: załączniku nr 3 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności” za I półrocze 2014r. oraz załączniku nr 2 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy”

za I półrocze 2014r.”. Z tego też względu raport dotyczy jedynie części rynku pracy, tej objętej aktywnością powiatowych urzędów pracy.

Podstawą analizy struktury zawodowej bezrobotnych i ofert pracy jest nowa Klasyfikacja Zawodów i Specjalności², która weszła w życie 1 lipca 2010 roku. W dokumencie tym **zawód** został zdefiniowany jako zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło dochodów. Zawód może dzielić się na specjalności, które są wynikiem podziału pracy w ramach zawodu i zawierają czynności o podobnym charakterze wymagające pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki. **Umiejętność** określono jako sprawdzoną możliwość wykonania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu (specjalności), natomiast przez **kwalifikacje zawodowe** rozumiane są układy wiedzy i umiejętności wymagane do realizacji składowych zadań zawodowych³.

Klasyfikacja została opracowana na podstawie Międzynarodowego Standardu Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 (COM), zalecanego przez EUROSTAT krajom członkowskim Unii Europejskiej do stosowania w badaniach statystycznych i analizach rynku pracy i uwzględnia aktualną zarówno aktualną klasyfikację zawodów szkolnictwa zawodowego, jak i strukturę zawodową na rynku pracy w Polsce.

Klasyfikacja jest pięciopoziomowym, hierarchicznie usystematyzowanym zbiorem zawodów i specjalności występujących na rynku pracy i obejmuje 2360 zawodów (specjalności), które zostały zagregowane w 444 grupy elementarne, a następnie w 132 grupy średnie, 43 duże i 10 wielkich, na podstawie podobieństwa kwalifikacji zawodowych wymaganych dla realizacji zadań danego zawodu (specjalności). Wszystkie pozycje klasyfikacyjne opatrzone zostały symbolem cyfrowym (kodem). Grupy wielkie oznaczono symbolem jednocyfrowym, grupy duże – dwucyfrowym, grupy średnie – trzycyfrowym, a elementarne – czterocyfrowym. Poszczególnym zawodom i specjalnościom przyporządkowano kod sześciocyfrowy.

---

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. z 2010r. Nr 82, poz. 537), obowiązujące od 1 lipca 2010r.

³ Klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa 2010, s. 9

1. ANALIZA BEZROBOCIA W WOJ. PODLASKIM WEDŁUG ZAWODÓW

1.1. Nowo rejestrujący się bezrobotni według zawodów

W ciągu I półrocza 2014r., w powiatowych urzędach pracy województwa podlaskiego zarejestrowało się 32848 nowych bezrobotnych. Napływ do bezrobocia był mniejszy zarówno w stosunku do poprzedniego półrocza - o 8607 osób, jak i w porównaniu do I półrocza roku ubiegłego - o 5244 osoby. Spośród nowo rejestrujących się bezrobotnych zawod posiadały 23562 osoby, tj. 71,7%.

Tab. 1 Nowo rejestrujący się bezrobotni w woj. podlaskim w I półroczu 2014r. wg wielkich grup zawodów

Grupy zawodów (nazwa grupy wielkiej)	I półrocze 2014r.	
	liczba	%
Ogółem, z tego:	32848	100,0
Bez zawodu	9286	28,3
0. Siły zbrojne	7	0,0
1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	172	0,5
2. Specjaliści	4227	12,9
3. Technicy i inny średni personel	4206	12,8
4. Pracownicy biurowi	1198	3,6
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	3920	11,9
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	460	1,4
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	5957	18,1
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	1459	4,4
9. Pracownicy przy pracach prostych	1956	6,0

Największy napływ osób bezrobotnych do ewidencji urzędów pracy odnotowano tradycyjnie w grupie robotników przemysłowych i rzemieślników (18,1% ogółu „napływów”), specjalistów (12,9%) i techników i innego średniego personelu (12,8%), a przede wszystkim w grupie bezrobotnych bez zawodu (28,3%).

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w I półroczu 2014r.**

Tab. 2 Największy napływ do bezrobocia według dużych (2-cyfrowych) grup zawodów w I półroczu 2014r.

Grupy zawodów	Liczba nowo rejestrujących się bezrobotnych	% do ogółu „napływów”
Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych, w tym:	2188	6,7
- technicy mechanicy	700	2,1
- technicy rolnicy i pokrewni	397	1,2
- technicy nauk fizycznych i technicznych	291	0,9
- technicy budownictwa	279	0,8
- technicy technologii żywności	179	0,5
Sprzedawcy i pokrewni, w tym:	2070	6,3
- sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	1788	5,4
Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń, w tym:	1985	6,0
- mechanicy pojazdów samochodowych	727	2,2
- ślusarze i pokrewni	551	1,7
- mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych	257	0,8
- ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metalu i pokrewni	246	0,7
Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni, w tym:	1930	5,9
- stolarze meblowi i pokrewni	577	1,8
- piekarze, cukiernicy i pokrewni	462	1,4
- krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	359	1,1
- szwaczki, hafciarki i pokrewni	169	0,5
- masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	153	0,5
Pracownicy usług osobistych, w tym:	1571	4,8
- kucharze	566	1,7
- gospodarze budynków	347	1,1
- fryzjerzy	304	0,9
- kelnerzy	168	0,5
Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków), w tym:	1285	3,9
- murarze i pokrewni	346	1,1
- hydraulicy i monterzy instalacji sanitarnych	198	0,6
- cieśle i stolarze budowlani	118	0,4
- malarze i pokrewni	111	0,3
Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie, w tym:	1284	3,9
- robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	483	1,5
- robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	363	1,1
Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania, w tym:	1251	3,8
- specjaliści do spraw administracji i rozwoju	685	2,1
- specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	198	0,6
- specjaliści do spraw reklamy i marketingu	146	0,4

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w I półroczu 2014r.**

Natomiast na poziomie poszczególnych zawodów i specjalności (wg kodu 6-cyfrowego) najczęściej bezrobotnych zarejestrowało się w I półroczu 2014 roku w zawodach (Tab.3):

Tab. 3 Największy napływ osób do bezrobocia według 6-cyfrowych kodów zawodów w I półroczu 2014r.

Kod zawodu	Napływ bezrobotnych ogółem w zawodach:	I półrocze 2014r.	
		liczba	%
000000	Bez zawodu	9286	28,3
522301	Sprzedawca*	1637	5,0
722204	Ślusarz*	537	1,6
311504	Technik mechanik*	506	1,5
331403	Technik ekonomista*	490	1,5
931301	Robotnik budowlany	483	1,5
723103	Mechanik pojazdów samochodowych*	449	1,4
242217	Specjalista administracji publicznej	383	1,2
752205	Stolarz*	374	1,1
753105	Krawiec*	347	1,1
711202	Murarz*	337	1,0
515303	Robotnik gospodarczy	335	1,0
314207	Technik rolnik*	307	0,9

Spośród ogółu bezrobotnych nowo rejestrujących się w I półroczu 2014r. 12,3% stanowiły **osoby będące w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki** (4025). Liczba nowo rejestrujących się absolwentów była niższa niż w analogicznym okresie roku poprzedniego (o 840 osób, tj. o 11,3%), a ich udział w ogólnej zbiorowości nowo rejestrujących się bezrobotnych zmniejszył się o 0,5 punktu proc. W I półroczu 2014r. najczęściej absolwentów rejestrowało się w zawodach (Tab.4):

Tab. 4 Największy napływ absolwentów do bezrobocia według 6-cyfrowych kodów zawodów w I półroczu 2014r.

Kod zawodu	Napływ absolwentów w zawodach:	I półrocze 2014r.	
		liczba	%
000000	Bez zawodu	1806	44,9
522301	Sprzedawca*	100	2,5
242217	Specjalista administracji publicznej	77	1,9
235107	Pedagog	75	1,9
242190	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	53	1,3

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w I półroczu 2014r.

723103	Mechanik pojazdów samochodowych*	49	1,2
512002	Kucharz małej gastronomii*	48	1,2
514101	Fryzjer*	44	1,1
261906	Prawnik legislator	35	0,9
263102	Ekonomista	30	0,7
214202	Filolog – filologia obcojęzyczna	30	0,7
213303	Specjalista ochrony środowiska	30	0,7

Największy napływ do bezrobocia zaobserwowano zwłaszcza w grupie absolwentów nie posiadających zawodu – głównie absolwentów liceów ogólnokształcących (44,9% ogółu nowo rejestrujących się absolwentów), licznie reprezentowani też byli absolwenci szkół wyższych (administracja, pedagogika, zarządzanie i organizacja, prawo, ekonomia, filologia, ochrona środowiska).

1.2 Bezrobotni ogółem zarejestrowani w końcu okresu sprawozdawczego

W końcu I półrocza 2014r. w urzędach pracy woj. podlaskiego zarejestrowanych było 62857 bezrobotnych. W porównaniu do końca poprzedniego półrocza liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 8032 osoby, tj. o 11,3%, a w stosunku do I półrocza ubiegłego roku zmniejszyła się o 5145 osób, tj. o 7,6%. Stopa bezrobocia wyniosła dla województwa 13,6%, tj. o 1,5 punktu proc. mniej niż w końcu II półrocza 2013r. oraz o 1,0 punktu procentowego mniej niż przed rokiem.

W populacji bezrobotnych dominują osoby, posiadające zawód. W końcu I półrocza 2014r. zbiorowość ta liczyła 46915 osób (74,6% ogółu bezrobotnych w województwie) i w ciągu roku zmniejszyła się o 3694 osób, tj. o 7,3%. Bez zawodu natomiast było 15942 zarejestrowanych bezrobotnych (25,4%), tj. o 1451 osób mniej niż w końcu I półrocza 2013r. (o 8,3%).

Statystyka dla osób bezrobotnych poprzednio pracujących sporządzana jest według zawodu, w jakim bezrobotni ci poszukują pracy i do wykonywania tego zawodu mają odpowiednie kwalifikacje potwierdzone świadectwem szkolnym lub innym dokumentem, bądź odpowiednim, minimum rocznym, stażem pracy w danym zawodzie. Natomiast grupa bezrobotnych bez zawodu obejmuje osoby, które nie posiadają świadectwa czy dyplomu ukończenia szkoły lub odpowiedniego kursu oraz osoby, które nie posiadają udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w I półroczu 2014r.**

w tym samym zawodzie. Są to głównie osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej oraz z wykształceniem średnim ogólnokształcącym.

Tab. 5 Bezrobotni zarejestrowani w końcu I półrocza 2013r. i 2014r. wg wielkich grup zawodów

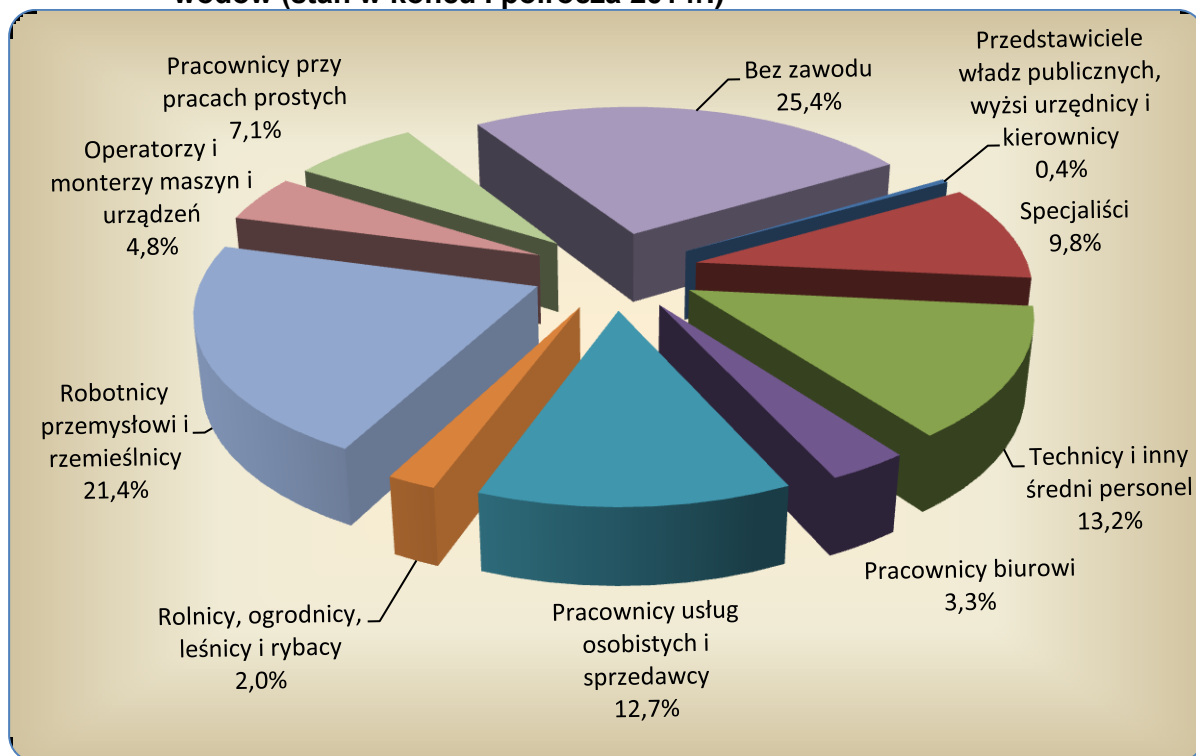
Grupy zawodów: (nazwa wielkiej grupy)	Bezrobotni zarejestrowani				Wzrost/spadek	
	w końcu I półrocza 2013r.		w końcu I półrocza 2014r.		w liczbach	w %
	liczba	%	liczba	%		
Ogółem, z tego:	68002	100,0	62857	100,0	-5145	-7,6
Bez zawodu	17393	25,6	15942	25,4	-1451	-8,3
0. Siły zbrojne	9	0,01	5	0,01	-4	-44,4
1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	261	0,4	248	0,4	-13	-5,0
2. Specjaliści	6770	10,0	6150	9,8	-620	-9,2
3. Technicy i inny średni personel	8994	13,2	8293	13,2	-701	-7,8
4. Pracownicy biurowi	2092	3,1	2058	3,3	-34	-1,6
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	8371	12,3	7952	12,7	-419	-5,0
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1308	1,9	1260	2,0	-48	-3,7
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	14743	21,7	13477	21,4	-1266	-8,6
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	3240	4,8	3002	4,8	-238	-7,3
9. Pracownicy przy pracach prostych	4821	7,1	4470	7,1	-351	-7,3

Podobnie jak w latach poprzednich, struktura zawodowa bezrobotnych zarejestrowanych w końcu I półrocza 2014r. zdominowana była przez 3 wielkie grupy zawodów, a mianowicie: robotników przemysłowych i rzemieślników (21,4% ogółu bezrobotnych), techników i inny średni personel (13,2%) oraz pracowników usług osobistych i sprzedawców (12,7%). Najmniej licznie z kolei reprezentowani byli wśród bezrobotnych przedstawiciele sił zbrojnych (0,01% ogółu) i przedstawiciele władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (0,4%), rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (2,0%) oraz pracownicy biurowi (3,3%).

Na przestrzeni roku spadek poziomu bezrobocia odnotowano we wszystkich wielkich grupach zawodowych, przy czym największy (wśród liczących się liczebnie grup) dotyczył specjalistów (-9,2%), robotników przemysłowych i rzemieślników (-8,6%) oraz techników i innego średniego personelu (-7,8%). Natomiast struktura zawodowa zarejestrowanych bezrobotnych nie uległa istotnym zmianom.

Wykres 1. Struktura zawodowa bezrobotnych w woj. podlaskim wg wielkich grup zawodów (stan w końcu I półrocza 2014r.)

Poniżej przedstawiono ranking, w którym zostało uwzględnionych 19 elementarnych (4-cyfrowych) najczęściej występujących wśród bezrobotnych grup zawodów (zarejestrowani bezrobotni stanowili co najmniej 1,0% ogółu bezrobotnych w województwie).

Tab. 6 Lista rankingowa 19 grup zawodów najczęściej występujących wśród bezrobotnych w woj. podlaskim (stan w końcu I półrocza 2014r.)

Lp	Kod zaw.	Nazwa elementarnej grupy zawodów	I półrocze 2014r.	
			liczba	% do ogółu bezrob.
1.	5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	3798	6,0
2.	7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	1442	2,3
3.	3115	Technicy mechanicy	1304	2,1
4.	7222	Ślusarze i pokrewni	1232	2,0
5.	5120	Kucharze	1174	1,9
6.	3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	1133	1,8
7.	9313	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	1062	1,7
8.	7522	Stolarze meblowi i pokrewni	1060	1,7
9.	7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	991	1,6
10.	2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	988	1,6
11.	7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	966	1,5

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w I półroczu 2014r.**

Lp	Kod zaw.	Nazwa elementarnej grupy zawodów	I półrocze 2014r.	
			liczba	% do ogółu bezrob.
12.	7112	Murarze i pokrewni	941	1,5
13.	3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	911	1,4
14.	9329	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	842	1,3
15.	9112	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	828	1,3
16.	5153	Gospodarze budynków	798	1,3
17.	5141	Fryzjerzy	669	1,1
18.	3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	661	1,1
19.	7412	Elektromechanicy i elektrycy	651	1,0

Podobnie jak w latach poprzednich, na czele rankingu uplasowali się sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) - najliczniejsza wśród osób bezrobotnych grupa zawodowa, licząca 3798 osób, tj. 6,0% ogółu bezrobotnych. Mimo że do tej grupy adresowanych jest najwięcej propozycji zatrudnienia, jest to jeden z najbardziej nadwyżkowych zawodów na podlaskim rynku pracy.

Kolejne pozycje na powyższej liście są zdominowane przez przedstawicieli dwóch wielkich grup zawodów: robotników przemysłowych i rzemieślników (mechaników pojazdów samochodowych, ślusarzy, stolarzy meblowych, piekarzy, cukierników, krawców, kuśnierzy, kapeluszników, murarzy, elektromechaników i elektryków) oraz techników i innego średniego personelu (techników mechaników, średniego personelu do spraw statystyki, techników rolnictwa i techników nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowanych) i pracowników usług osobistych (kucharzy, gospodarzy budynków, fryzjerów). Większość z wymienionych zawodów należy do grupy nadwyżkowych.

W rankingu zawodów najliczniej reprezentowanych przez zarejestrowanych bezrobotnych wystąpił również zawód z grupy specjalistów: na poz. 10 specjalista do spraw administracji i rozwoju (988 osób, tj. 1,6% ogółu bezrobotnych), będący zawodem nadwyżkowym na podlaskim rynku pracy.

*Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w I półroczu 2014r.*

Wykres 2. Ranking 20 specjalności (wg 6-cyfrowego kodu) najczęściej występujących wśród podlaskich bezrobotnych (stan w końcu I półrocza 2014r.)

1.3 Struktura zawodowa bezrobotnych wg płci

W zbiorowości bezrobotnych zarejestrowanych w końcu I półrocza 2014r. kobiety stanowiły 45,3% (28493), a mężczyźni 54,7% (34364). W ciągu roku liczba bezrobotnych kobiet zmniejszyła się o 2288 (o 7,4%), a mężczyzn o 2857 (o 7,7 %). Udział kobiet i mężczyzn w porównaniu do I półrocza 2013 roku nie zmienił się.

Tab. 7 Bezrobotni w woj. podlaskim wg wielkich grup zawodów w podziale na płeć (stan w końcu I półrocza 2014 roku)

Grupy zawodów (nazwa grupy wielkiej)	Bezrobotni ogółem		z tego:			
			Kobiety		Mężczyźni	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Ogółem, z tego:	62857	100,0	28493	100,0	34364	100,0
Bez zawodu	15942	25,4	7125	25,0	8817	25,7
0. Siły zbrojne	5	0,01	0	0,0	5	0,01
1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	248	0,4	87	0,3	161	0,5
2. Specjaliści	6150	9,8	3889	13,6	2261	6,6
3. Technicy i inny średni personel	8293	13,2	4102	14,4	4191	12,2
4. Pracownicy biurowi	2058	3,3	1371	4,8	687	2,0
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	7952	12,7	5936	20,8	2016	5,9
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1260	2,0	628	2,2	632	1,8
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	13477	21,4	2948	10,3	10529	30,6
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	3002	4,8	698	2,4	2304	6,7
9. Pracownicy przy pracach prostych	4470	7,1	1709	6,0	2761	8,0

Struktura zawodowa bezrobotnych kobiet zdecydowanie różni się od struktury zawodowej bezrobotnych mężczyzn. Wśród kobiet większy udział zaznaczył się w grupach zawodowych związanych z wyższym i średnim poziomem wykształcenia. I tak: 13,6% bezrobotnych kobiet stanowiły specjalistki, podczas gdy wśród mężczyzn odsetek osób z wyższym wykształceniem wyniósł zaledwie 6,6%. Podobnie wyraźne różnice zaznaczyły się w stosunku do osób zaliczanych do grupy zawodowej pracowników biurowych (4,8% wśród bezrobotnych kobiet i 2,0% wśród bezrobotnych mężczyzn) i w mniejszym stopniu - w grupie techników i innego średniego personelu (14,4% wśród bezrobotnych kobiet i 12,2% wśród bezrobotnych mężczyzn). Największe dysproporcje, jeśli chodzi o przewagę kobiet, dotyczą jednak

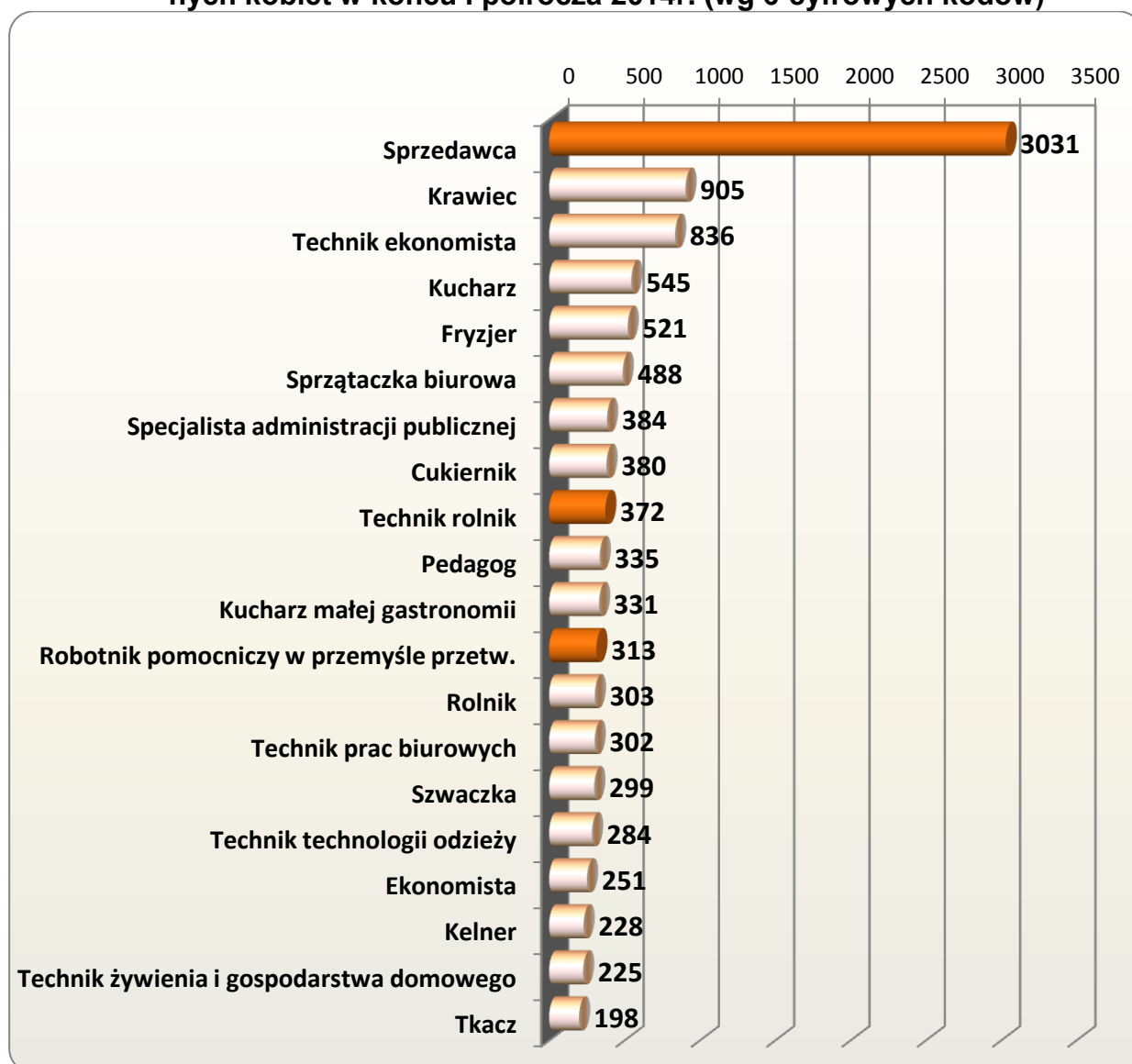

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w I półroczu 2014r.

grupy pracowników usług osobistych i sprzedawców (20,8% wśród bezrobotnych kobiet i tylko 5,9% wśród bezrobotnych mężczyzn).

Z kolei w grupie bezrobotnych mężczyzn większy udział mieli robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (30,6% wśród bezrobotnych mężczyzn i 10,3% wśród bezrobotnych kobiet), operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (6,7% wśród bezrobotnych mężczyzn i 2,4% wśród bezrobotnych kobiet) oraz pracownicy przy pracach prostych (8,0% wśród bezrobotnych mężczyzn i 6,0% wśród bezrobotnych kobiet), czyli przedstawiciele grup zawodów związanych z niższymi poziomami wykształcenia.

Wykres 3. Ranking 20 zawodów najczęściej występujących wśród bezrobotnych kobiet w końcu I półrocza 2014r. (wg 6-cyfrowych kodów)

Kolorem ciemniejszym zaznaczono zawody powtarzające się wśród kobiet i mężczyzn.

Wykres 4. Ranking 20 zawodów najczęściej występujących wśród bezrobotnych mężczyzn w końcu I półrocza 2014r. (wg 6-cyfrowych kodów)

Kolorem ciemniejszym zaznaczono zawody powtarzające się wśród kobiet i mężczyzn.

Wyraźnie zarysowały się też grupy zawodowe zdominowane przez jedną płć. I tak, do zdominowanych przez bezrobotnych mężczyzn można zaliczyć zawody związane z kierowaniem i naprawą pojazdów samochodowych i rolniczych, budownictwem oraz z przetwórstwem przemysłowym, głównie maszynowym.

Z kolei do najbardziej sfeminizowanych grup zawodowych należą już tradycyjnie zawody związane ze sferą handlu i usług oraz pracami biurowymi; wystąpiły tu także zawody na poziomie wykształcenia wyższego (specjalista administracji publicznej, pedagog, ekonomista).

1.4 Struktura zawodowa bezrobotnych absolwentów

Grupą bezrobotnych, objętą monitoringiem zawodów deficytowych i nadwyżkowych są osoby będące w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w szkole, ukończenia kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub od nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez niepełnosprawnych, zwane w skrócie absolwentami. Grupa ta obejmowała w końcu I półrocza 2014r. 1878 osób bezrobotnych i stanowiły one 3,0% ogółu bezrobotnych. W ciągu roku liczba bezrobotnych absolwentów zmniejszyła się o 487 osób, tj. o 20,6%, a udział tej grupy wśród ogółu bezrobotnych zmniejszył się o 0,5 punktu proc.

Tab. 8 Bezrobotni absolwenci w woj. podlaskim wg wielkich grup zawodów (stan w końcu I półrocza 2014 roku)

Grupy zawodów (nazwa grupy wielkiej)	Bezrobotni ogółem		w tym absolwenci	
	liczba	%	liczba	%
Ogółem, z tego:	62857	100,0	1878	100,0
Bez zawodu	15942	25,4	925	49,3
0. Siły zbrojne	5	0,01	0	0,0
1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	248	0,4	2	0,1
2. Specjaliści	6150	9,8	626	33,3
3. Technicy i inny średni personel	8293	13,2	107	5,7
4. Pracownicy biurowi	2058	3,3	42	2,2
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	7952	12,7	105	5,6
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1260	2,0	3	0,2
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	13477	21,4	40	2,1
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	3002	4,8	10	0,5
9. Pracownicy przy pracach prostych	4470	7,1	18	1,0

Struktura zawodowa bezrobotnych absolwentów różni się zdecydowanie od struktury ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Wśród bezrobotnych absolwentów najliczniej reprezentowaną grupą zawodową są specjaliści. W końcu I półrocza 2014r. do grupy tej zaliczono 626 osób i stanowiły one 33,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych absolwentów przed rokiem 30,5%). Wśród ogółu bezrobotnych osoby z wyższym wykształceniem stanowiły 9,8%. Udział specjalistów wśród bezrobotnych absolwentów jest więc prawie 3,5-krotnie większy niż w ogólnej zbiorowości bezrobotnych.

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w I półroczu 2014r.**

Drugą pod względem liczebności grupą zawodową wśród bezrobotnych absolwentów są technicy i inny średni personel – w końcu I półrocza 2014r. zarejestrowanych było 107 osób. Stanowiły one 5,7% bezrobotnych absolwentów (przed rokiem 5,9%) i było to o 7,5 punktu proc. mniej niż wynosił udział tej grupy zawodowej wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Na zbliżonym poziomie była także grupa pracowników usług osobistych i sprzedawców, licząc w końcu omawianego okresu 105 osób, tj. 5,6% bezrobotnych absolwentów (przed rokiem 5,3%).

Wysoki jest też w populacji bezrobotnych absolwentów udział osób nie posiadających żadnego zawodu i znacznie przewyższa on analogiczny wskaźnik w ogólnej liczbie bezrobotnych: odpowiednio 49,3% wobec 25,4% (przed rokiem 50,7% wobec 25,6%).

Tab. 9 Lista rankingowa zawodów najczęściej występujących wśród bezrobotnych absolwentów w woj. podlaskim (stan w końcu I półrocza 2014r.)

Lp	Kod zaw.	Nazwa elementarnej grupy zawodów	I półrocze 2014r.	
			liczba	% do ogółu bezrob. absolw.
1.	2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	119	6,3
2.	2351	Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania	53	2,8
3.	5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	44	2,3
4.	2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	32	1,7
5.	2149	Inżynierowie i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	25	1,3
6.	2643	Filolodzy i tłumacze	25	1,3
7.	2330	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	24	1,3
8.	2132	Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	23	1,2
9.	2619	Specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	23	1,2
10.	2141	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	19	1,0
11.	2143	Inżynierowie inżynierii środowiska	19	1,0
12.	2631	Ekonomiści	19	1,0

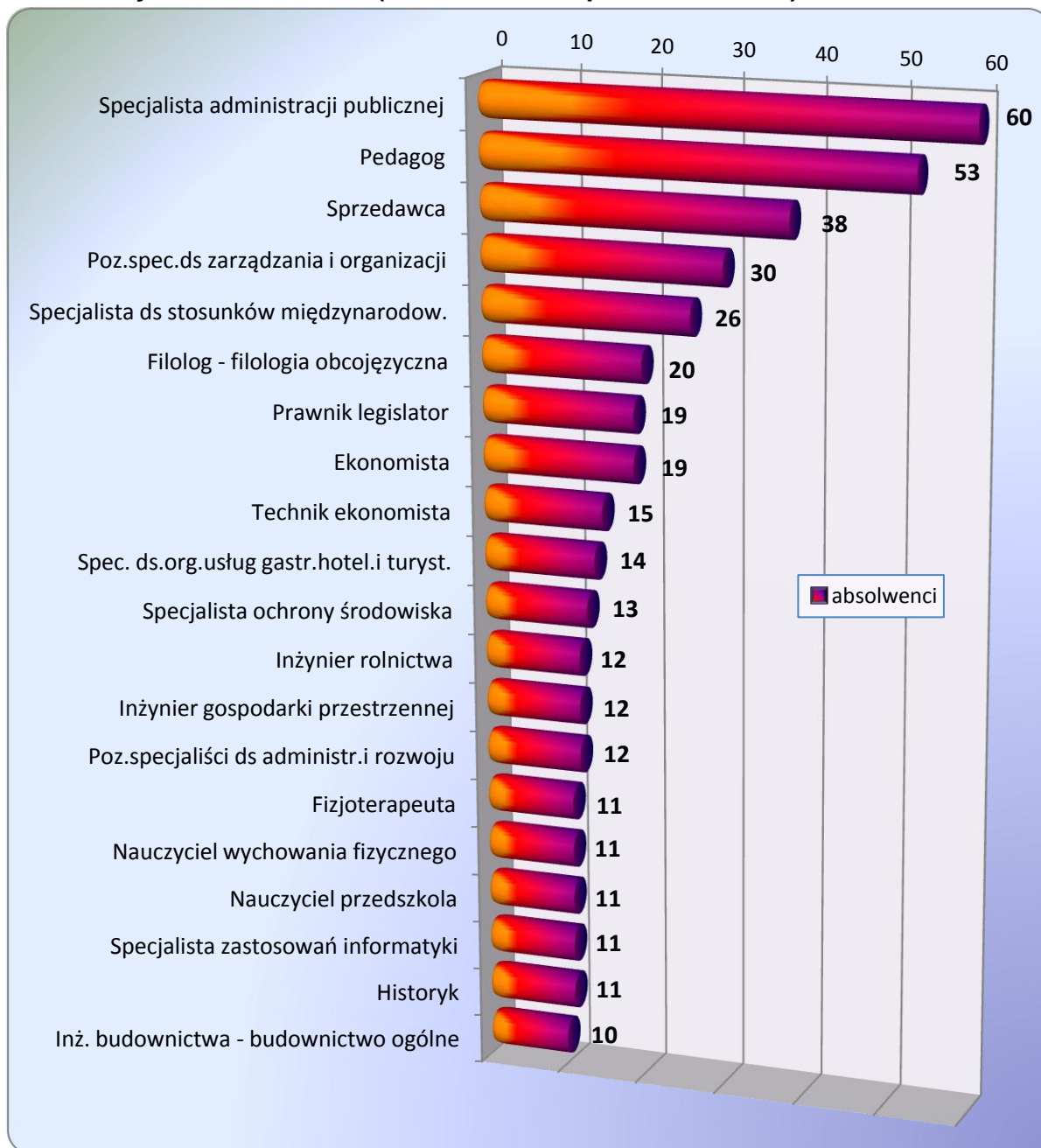
Wśród zarejestrowanych bezrobotnych absolwentów szkół najliczniej wystąpiły osoby z wykształceniem wyższym i najwięcej było specjalistów do spraw administracji i rozwoju (6,3%), wizytatorów i specjalistów metod nauczania (2,8%), specjalistów do spraw zarządzania i organizacji (1,7%), inżynierów i pokrewnych gdzie indziej niesklasyfikowanych, filologów i tłumaczy oraz nauczycieli gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego) (po 1,3%).

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w I półroczu 2014r.

Licznie reprezentowani byli również wśród bezrobotnych absolwentów przyszli sprzedawcy (2,3% ogółu zarejestrowanych absolwentów).

Wykres 5. Ranking 20 zawodów najczęściej występujących wśród bezrobotnych absolwentów (stan w końcu I półrocza 2014r.)

W powyższym rankingu najliczniejszych zawodów bezrobotnych absolwentów, w odróżnieniu od rankingu zawodów przedstawionego dla ogółu bezrobotnych, zdecydowaną większość stanowili specjaliści (18 pozycji). Podobnie jak w przypadku ogólnego rankingu, wysoką pozycję zajmują sprzedawcy. Brak tu natomiast zawodów z grupy pracowników przy pracach prostych, zawodów robotników budowlanych i robotników pomocniczych w przemyśle.

1.5 Zawody generujące długotrwale bezrobocie w woj. podlaskim

Inną z grup bezrobotnych, objętych monitoringiem zawodów deficytowych i nadwyżkowych są osoby długotrwale bezrobotne (tj. poprzednio pracujące, pozostające bez pracy ponad 12 miesięcy). Wśród ogółu bezrobotnych woj. podlaskiego grupa ta stanowiła w końcu I półrocza 2014r. 36,6% (22999 osób) i w stosunku do stanu sprzed roku zwiększyła się o 1115 osób, tj. o 5,1%. Jest to grupa bezrobotnych, której sytuacja uległa pogorszeniu w porównaniu do sytuacji wśród ogółu bezrobotnych, gdzie poziom bezrobocia zmniejszył się w tym okresie o 7,6%.

Tab. 10 Długotrwale bezrobotni w woj. podlaskim wg wielkich grup zawodów (stan w końcu I półrocza 2014 roku)

Grupy zawodów (nazwa grupy wielkiej)	Bezrobotni ogółem		Długotrwale bezrobotni	
	liczba	%	liczba	%
Ogółem, z tego:	62857	100,0	22999	100,0
Bez zawodu	15942	25,4	2939	12,8
0. Siły zbrojne	5	0,01	1	0,004
1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	248	0,4	84	0,4
2. Specjaliści	6150	9,8	1792	7,8
3. Technicy i inny średni personel	8293	13,2	3097	13,5
4. Pracownicy biurowi	2058	3,3	841	3,7
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	7952	12,7	3550	15,4
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1260	2,0	578	2,5
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	13477	21,4	6378	27,7
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	3002	4,8	1422	6,2
9. Pracownicy przy pracach prostych	4470	7,1	2317	10,1

Długotrwale bezrobotni to w woj. podlaskim w przeważającej mierze osoby pracujące poprzednio jako robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 27,7% ogółu długotrwale bezrobotnych (wobec 21,4% udziału w ogólnej liczbie bezrobotnych), pracownicy usług osobistych i sprzedawcy – 15,4% (wobec 12,7 %), technicy i inny średni personel – 13,5% (wobec 13,2%) oraz pracownicy zatrudnieni przy pracach prostych – 10,1% (wobec 7,1%). Najmniej licznie wśród osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy występowali przedstawiciele sił zbrojnych – 0,004% (wobec 0,01%), władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy – 0,4% (wobec 0,4%), rol-

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w I półroczu 2014r.**

nicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy – 2,5% (wobec 2,0%) oraz pracownicy biurowi – 3,7% (wobec 3,3% wśród ogółu bezrobotnych).

W zbiorowości osób długotrwale bezrobotnych najliczniej reprezentowane były następujące 4-cyfrowe grupy zawodowe:

Tab. 11. Lista rankingowa zawodów najczęściej występujących wśród osób długotrwale bezrobotnych w woj. podlaskim (stan w końcu I półrocza 2014r.)

Lp	Kod grupy zaw.	Nazwa elementarnej grupy zawodów	I półrocze 2014r.	
			liczba	% do ogółu długotrwale bezr.
1.	5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	1840	8,0
2.	7222	Ślusarze i pokrewni	580	2,5
3.	7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	567	2,5
4.	9313	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	512	2,2
5.	7522	Stolarze meblowi i pokrewni	493	2,1
6.	7112	Murarze i pokrewni	491	2,1
7.	7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	457	2,0
8.	9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	444	1,9
9.	3115	Technicy mechanicy	434	1,9
10.	9329	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie	431	1,9
11.	7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	429	1,9
12.	5120	Kucharze	417	1,8
13.	3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	401	1,7
14.	5153	Gospodarze budynków	395	1,7
15.	3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	322	1,4

Wymienione grupy zawodowe należą jednocześnie do najliczniejszych subpopulacji bezrobotnych i związane są z niższymi poziomami wykształcenia.

Wskaźnikiem, który pozwala na wskazanie zawodów, w których najwięcej osób bezrobotnych pozostaje bez pracy powyżej 12 miesięcy, jest **wskaźnik długotrwałego bezrobocia w danym zawodzie**. Wskaźnik ten jest liczony jako stosunek liczby długotrwale bezrobotnych występujących w danym zawodzie do ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych w tym zawodzie. Można więc wysnuć wnioski, że kształcenie w takim zawodzie bez dostosowania programu nauczania do aktualnych potrzeb gospodarki może spowodować w przyszłości długotrwałe problemy ze znalezieniem zatrudnienia.

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w I półroczu 2014r.**

Poniżej przedstawiono listę rankingową 34 grup zawodów o najwyższym wskaźniku długotrwałego bezrobocia. Listę tę wyłoniono spośród liczących się ilościowo grup zawodów, tj. takich, w których zarejestrowanych było co najmniej 170 osób długotrwale bezrobotnych, natomiast wskaźnik długotrwałego bezrobocia wyniósł 0,33 lub więcej.

Tab. 12 Ranking zawodów generujących długotrwale bezrobocie w woj. podlaskim (stan w końcu I półrocza 2014r.)

Lp	Kod grupy zaw	Nazwa elementarnej grupy zawodów	Liczba długotrwale bezrobotnych	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1.	9312	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	187	0,57
2.	7131	Malarze i pokrewni	213	0,57
3.	7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	247	0,56
4.	9112	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	444	0,54
5.	9333	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	205	0,53
6.	7112	Murarze i pokrewni	491	0,52
7.	7126	Hydraulicy i monterzy instalacji sanitarnych	241	0,51
8.	9329	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	431	0,51
9.	7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	308	0,51
10.	8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	185	0,50
11.	5153	Gospodarze budynków	395	0,49
12.	8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	239	0,49
13.	7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	177	0,48
14.	5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	1840	0,48
15.	9313	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	512	0,48
16.	7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	294	0,48
17.	7222	Ślusarze i pokrewni	580	0,47
18.	7522	Stolarze meblowi i pokrewni	493	0,47
19.	7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	457	0,46
20.	7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	297	0,46
21.	4110	Pracownicy obsługi biurowej	279	0,45
22.	3144	Technicy technologii żywności	173	0,45
23.	7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	429	0,44
24.	8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	174	0,44
25.	3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	290	0,44
26.	5141	Fryzjerzy	281	0,42

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w I półroczu 2014r.**

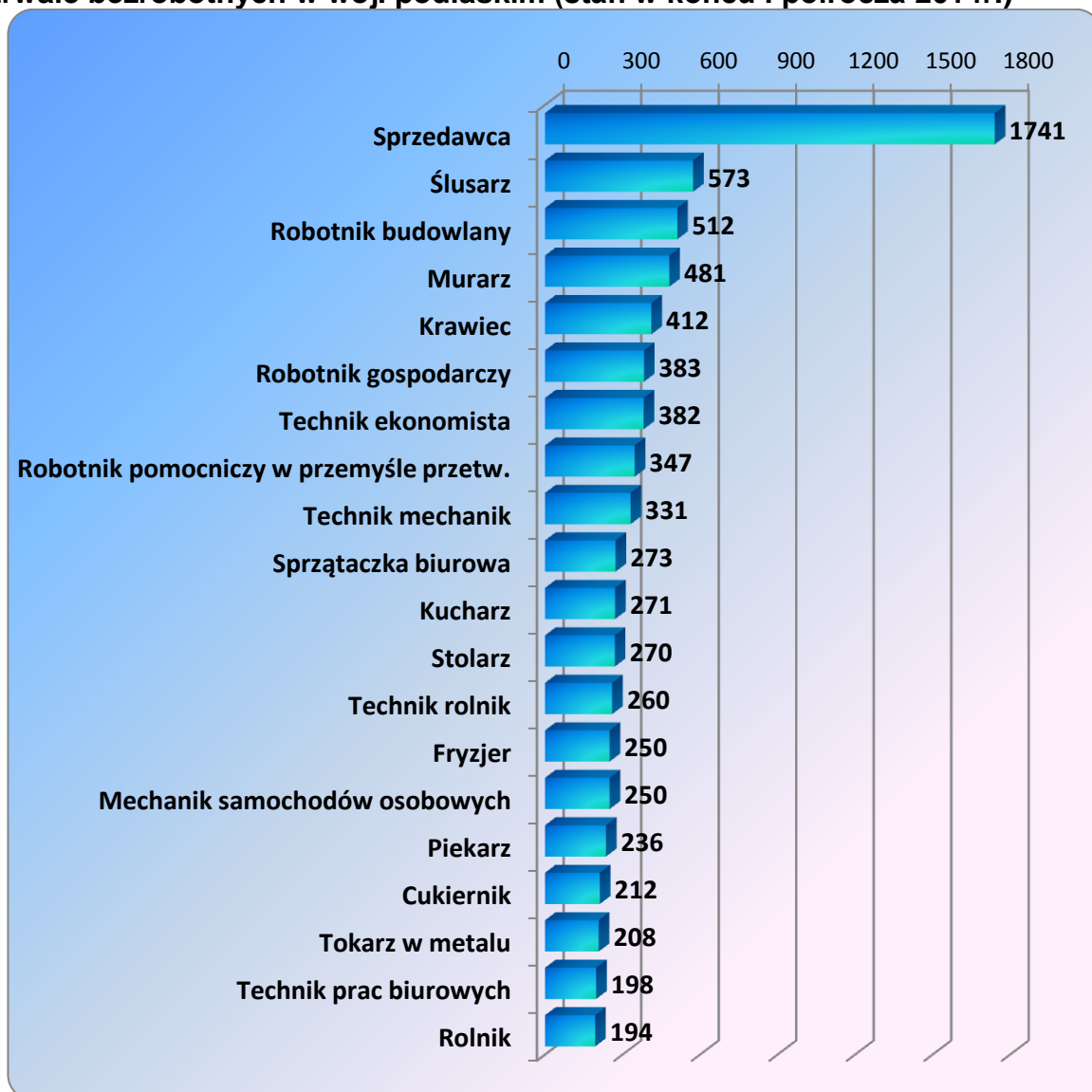
Lp	Kod grupy zaw	Nazwa elementarnej grupy zawodów	Liczba długotrwale bezrobotnych	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
27.	3112	Technicy budownictwa	237	0,41
28.	4321	Magazynierzy i pokrewni	190	0,41
29.	7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	567	0,39
30.	6130	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	195	0,37
31.	5120	Kucharze	417	0,36
32.	3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	401	0,35
33.	3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	322	0,35
34.	3115	Technicy mechanicy	434	0,33

Jak wynika z powyższego zestawienia, do zawodów w największym stopniu generujących długotrwałe bezrobocie należą zawody z grupy robotników przemysłowych i rzemieślników: związane z budownictwem (m.in. robotnicy pomocniczy w budownictwie, malarze, murarze, hydraulicy i monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych, stolarze meblowi), z przemysłem maszynowym (ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali, mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych, ślusarze, elektromechanicy i elektromonterzy), odzieżowym (rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów, krawcy, kuśnierze, kapelusznicy) oraz spożywczym (masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb, piekarze, cukiernicy i pokrewni). Wystąpiły także zawody związane z rolnictwem (operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych, rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej, technicy rolnictwa i pokrewni). Dużą grupę stanowili pracownicy przy pracach prostych (m.in. robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym, drogowym i wodnym, pomoce i sprzętaczkę biurowe, robotnicy pracujący przy przeładunku towarów, robotnicy przy pracach prostych w przemyśle). Były to więc zawody związane z przemysłem, usługami prostymi oraz z niższymi poziomami wykształcenia. Do zawodów generujących długotrwałe bezrobocie należy także zaliczyć zawód sprzedawcy sklepowego oraz pracownika obsługi biurowej, jednakże do tych zawodów kierowanych jest najwięcej ofert pracy.

**Wykres 6. Ranking*) zawodów najliczniej występujących wśród osób długo-
trwale bezrobotnych w woj. podlaskim (stan w końcu I półrocza 2014r.)**

*) Ranking obejmuje 20 zawodów (wg 6-cyfrowych kodów), w których długo-trwale bezrobotni stanowili co najmniej 33,3% i wystąpili najliczniej.

Wśród zawodów osób bezrobotnych długo-trwale najliczniejsze były zawody związane z handlem, gastronomią i usługami (sprzedawca, krawiec, robotnik gospodarczy, sprzątaczką, kucharz, stolarz, fryzjer, mechanik samochodów osobowych, piekarz, cukiernik), zawody związane z budownictwem i przemysłem (ślusarz, robotnik budowlany, murarz, robotnik pomocniczy w przemyśle, stolarz, tokarz w metalu) oraz zawody związane z rolnictwem (technik rolnik, rolnik).

2. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

W ciągu I półroczu 2014r. pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy woj. podlaskiego 14513 ofert pracy, z tego 78,2% dotyczyło miejsc pracy w zakładach sektora prywatnego, a 21,8% - w zakładach sektora publicznego. Oferty pracy subsydiowanej stanowiły ponad 47,9% wszystkich propozycji zatrudnienia, będących w dyspozycji urzędów pracy. W porównaniu do I półroczu 2013r. liczba ofert pracy zwiększyła się o 1512, tj. o 11,6% (13001). Wzrost liczby propozycji zatrudnienia odnotowano we wszystkich grupach zawodowych, największy jednak (o 43%) dotyczył ofert pracy kierowanych do 7. i 8. grupy zawodów, a więc robotników przemysłowych i rzemieślników oraz operatorów i monterów maszyn i urządzeń.

Tab. 13 Struktura ofert pracy wg wielkich grup zawodów w I półroczu 2014r.

Grupy zawodów: (nazwa wielkiej grupy)	Oferty pracy zgłoszone						wzrost/ spadek	
	w I półroczu 2013r.		w I półroczu 2014r.					
	ogółem	%	ogółem	%	w tym pracy subsyd.	% ogółu ofert	w liczbach	w %
Ogółem, z tego:	13001	100,0	14513	100,0	6947	47,9	1512	11,6
Bez zawodu	29	0,2	17	0,1	1	5,9	-12	-41,4
0. Siły zbrojne	0	0,0	0	0,0	0	x	0	x
1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	82	0,6	86	0,6	12	14,0	4	4,9
2. Specjaliści	767	5,9	830	5,7	383	46,1	63	8,2
3. Technicy i inny średni personel	1296	10,0	1312	9,0	747	56,9	16	1,2
4. Pracownicy biurowi	1731	13,3	1788	12,3	1340	74,9	57	3,3
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	3967	30,5	3997	27,5	2502	62,6	30	0,8
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	136	1,0	146	1,0	120	82,2	10	7,4
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	2232	17,2	3184	21,9	671	21,1	952	42,7
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	813	6,3	1159	8,0	172	14,8	346	42,6
9. Pracownicy przy pracach prostych	1948	15,0	1994	13,7	999	50,1	46	2,4

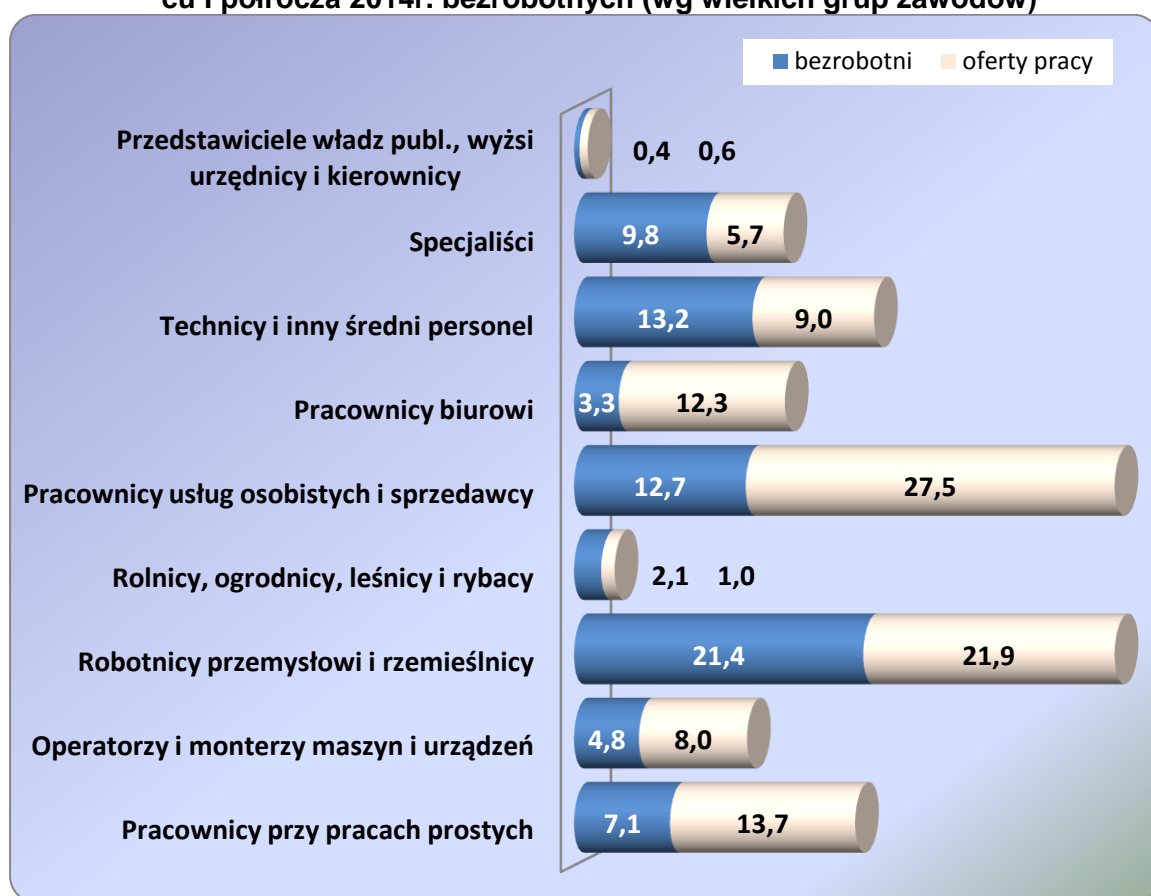
W I półroczu 2014r. najwięcej propozycji pracy skierowanych było do 4 grup zawodowych: pracowników usług osobistych i sprzedawców - 27,5% ogółu ofert (w tym 62,6% dotyczyło propozycji zatrudnienia subsydiowanego), robotników przemysłowych i rzemieślników oraz operatorów i monterów maszyn i urządzeń - 21,9% ogółu ofert.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w I półroczu 2014r.

słowych i rzemieślników – 21,9% (w tym 21,1% subsyd.), pracowników przy pracach prostych – 13,7% (w tym 50,1% subsyd.) i pracowników biurowych - 12,3% ogółu ofert (w tym 74,9% subsyd.).

Najmniej ofert pracy kierowanych było do przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (0,6%) oraz rolników, ogrodników, leśników i rybaków (1,0%), następnie specjalistów (5,7%). Nie było zapotrzebowania na żołnierzy zawodowych.

Wykres 7. Porównanie struktury zawodowej ofert pracy zgłoszonych do urzędów pracy woj. podlaskiego w I półroczu 2014r. oraz zarejestrowanych w końcu I półrocza 2014r. bezrobotnych (wg wielkich grup zawodów)

Z zestawienia struktury zawodowej ofert pracy zgłaszanych do urzędów pracy i zarejestrowanych bezrobotnych wynika, że największe dysproporcje między popytą na pracę a popytem na nią dotyczą: grupy pracowników usług osobistych i sprzedawców (12,7% w strukturze bezrobotnych wobec 27,5% w strukturze ofert pracy), pracowników biurowych (odpowiednio: 3,3% wobec 12,3%), pracowników przy pracach prostych (7,1% wobec 13,7%), a także specjalistów (9,8% wobec 5,7%) i rolników, ogrodników, leśników i rybaków (2,1% wobec 1,0%). Najbardziej wyrównane propor-

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w I półroczu 2014r.**

cje między podażą i popytem w tym zakresie dotyczą robotników przemysłowych i rzemieślników (21,4% wobec 21,9%) oraz operatorów i monterów maszyn i urządzeń (4,8% wobec 8,0%).

Dokładniejszych informacji na temat popytu na poszczególne zawody dostarczy poniższa lista rankingowa ofert pracy najczęściej zgłaszanych do urzędów pracy. Lista ta obejmuje 20 grup zawodów, w których w I półroczu 2014r. zgłoszono w skali województwa co najmniej 100 ofert pracy.

Tab. 14 Ranking ofert pracy (wg 4-cyfrowych grup zawodów) najczęściej zgłaszanych w I półroczu 2014r.

Lp	Kod zawodu	Nazwa elementarnej grupy zawodów	Oferty pracy zgłoszone w I półroczu 2014r.	
			liczba	%
1.	5153	Gospodarze budynków	1454	10,0
2.	5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	1240	8,5
3.	4110	Pracownicy obsługi biurowej	1029	7,1
4.	9313	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	421	2,9
5.	9112	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	410	2,8
6.	7125	Szklarze	399	2,7
7.	8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	299	2,1
8.	4321	Magazynierzy i pokrewni	274	1,9
9.	3322	Przedstawiciele handlowi	271	1,9
10.	7212	Spawacze i pokrewni	252	1,7
11.	9329	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	236	1,6
12.	9412	Pomoce kuchenne	232	1,6
13.	8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	228	1,6
14.	5120	Kucharze	222	1,5
15.	7115	Cieśle i stolarze budowlani	212	1,5
16.	7222	Ślusarze i pokrewni	185	1,3
17.	9312	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	179	1,2
18.	8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	177	1,2
19.	7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	176	1,2
20.	7522	Stolarze meblowi i pokrewni	175	1,2

Jak wynika z powyższego zestawienia, preferencje pracodawców szukających pracowników za pośrednictwem powiatowych urzędów pracy nie zmieniają się. W strukturze zawodowej ofert zaznaczyła się przewaga 3 grup zawodów, których udział wyniósł łącznie ponad 25% wszystkich propozycji zatrudnienia, tj.: gospodarze bu-

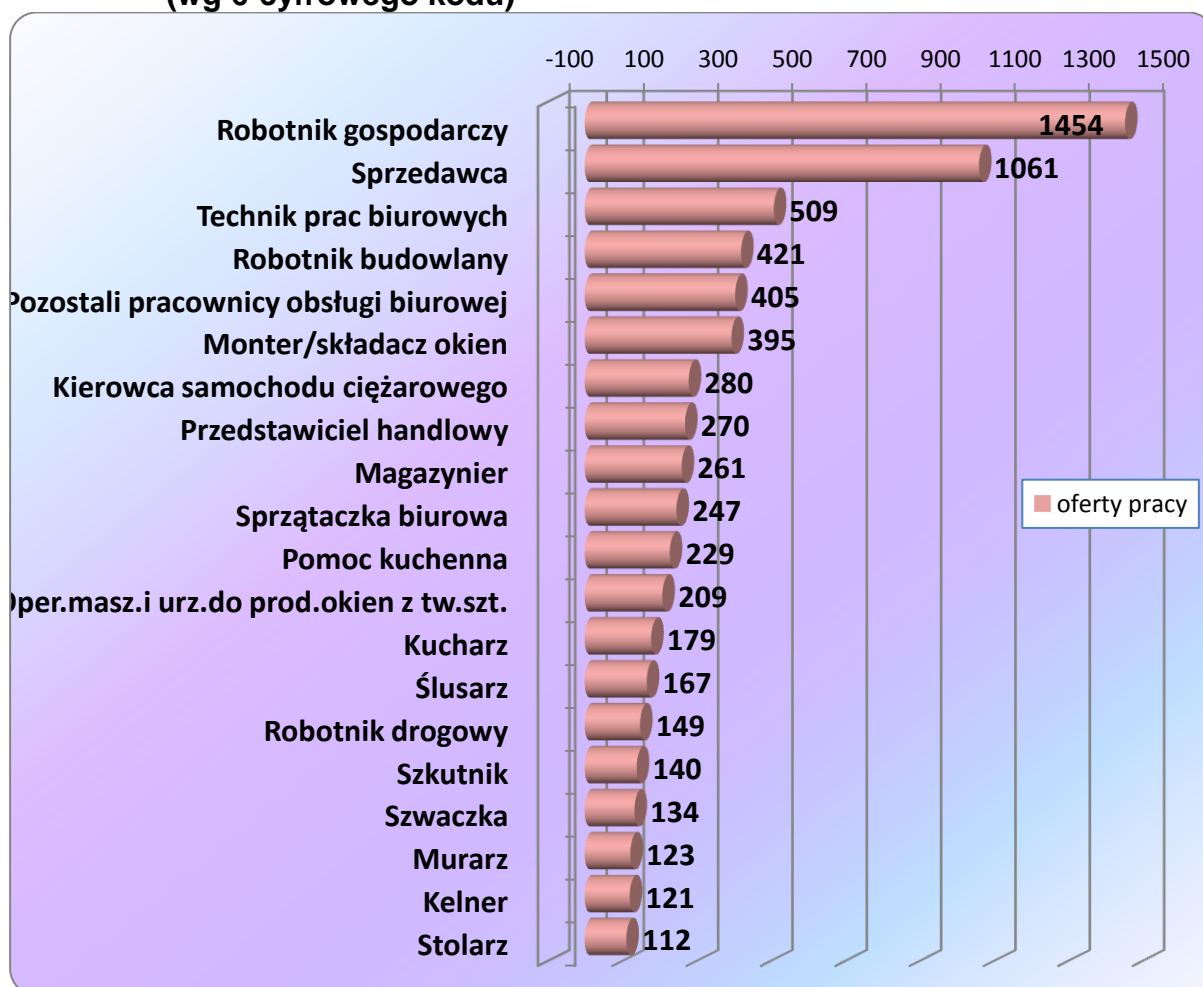

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w I półroczu 2014r.

dyneków – 1454 (10,0% ogółu ofert), sprzedawcy sklepowi – 1240 (8,5%) oraz pracownicy obsługi biurowej – 1029 (7,1%).

Dalsze pozycje w rankingu zostały zdominowane przez oferty pracy dla pracowników przy pracach prostych (robotników pomocniczych w budownictwie ogólnym, pomocy i sprzątaczek biurowych, hotelowych, robotników przy pracach prostych w przemyśle, pomocy kuchennych, robotników pomocniczych w budownictwie drogowym, wodnym), robotników przemysłowych i rzemieślników (szklarzy, spawaczy, cieśli i stolarzy budowlanych, ślusarzy, mechaników pojazdów samochodowych, stolarzy meblowych), operatorów i monterów maszyn i urządzeń (kierowców samochodów ciężarowych, operatorów maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych, operatorów maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych), a także magazynierów, przedstawicieli handlowych i kucharzy.

Wykres 8. Ranking 20 zawodów w ofertach pracy najczęściej zgłaszanych przez pracodawców do PUP woj. podlaskiego w okresie I półrocza 2014r. (wg 6-cyfrowego kodu)

2.1. Wskaźnik szansy uzyskania oferty.

Wskaźnik szansy uzyskania oferty w określonym zawodzie określa, jak duże są szanse na znalezienie pracy w tym zawodzie. Wskaźnik ten oblicza się jako stosunek średniej miesięcznej liczby ofert pracy w danym zawodzie w danym okresie czasu, będących w dyspozycji powiatowego urzędu pracy do średniego miesięcznego poziomu rejestrowanego bezrobocia w tym zawodzie. Pozwala on na ustalenie, w których zawodach najłatwiej i najtrudniej znaleźć pracę. Im wyższa wartość tego wskaźnika, tym szanse te rosną.

Tab. 15 Wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy w woj. podlaskim w I półroczu 2014r. (wg dużych grup zawodów)

Lp	Kod grupy zaw.	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik*) szansy uzyskania oferty
1	"41"	Sekretarki, operatorzy urzędów biurowych i pokrewni	0,2553
2	"92"	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	0,2286
3	"94"	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,1923
4	"53"	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,1367
5	"44"	Pozostali pracownicy obsługi biura	0,1158
6	"51"	Pracownicy usług osobistych	0,0999
7	"96"	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	0,0944
8	"43"	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	0,0912
9	"13"	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,0894
10	"54"	Pracownicy usług ochrony	0,0843
11	"81"	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,084
12	"34"	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,0813
13	"91"	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,0776
14	"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,0683
15	"52"	Sprzedawcy i pokrewni	0,0634
16	"14"	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0,0612
17	"42"	Pracownicy obsługi klienta	0,0606
18	"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,0592
19	"95"	Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	0,0588
20	"25"	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	0,0582
21	"83"	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,057
22	"12"	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0,0533
23	"33"	Średni personel do spraw biznesu i administracji	0,0514
24	"62"	Leśnicy i rybacy	0,0377

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w I półroczu 2014r.**

Lp	Kod grupy zaw.	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik*) szansy uzyskania oferty
25	"22"	Specjaliści do spraw zdrowia	0,0361
26	"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	0,0341
27	"11"	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	0,0337
28	"74"	Elektrycy i elektronicy	0,0333
29	"24"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	0,0291
30	"32"	Średni personel do spraw zdrowia	0,0282
31	"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	0,0254
32	"82"	Monterzy	0,0249
33	"35"	Technicy informatycy	0,0201
34	"21"	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,02
35	"23"	Specjaliści nauczania i wychowania	0,0154
36	"61"	Rolnicy produkcji towarowej	0,0146
37	"73"	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,0131
38	"26"	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	0,0113
39	"63"	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0,0104
40	"31"	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	0,0077
41	"01"	Oficerowie sił zbrojnych	0
42	"03"	Żołnierze szeregowi	0

*) Duże grupy zawodów uszeregowane od najwyższego do najniższego wskaźnika szansy uzyskania oferty

W skali dużych (2-cyfrowych) grup zawodów największe szanse na otrzymanie propozycji pracy miały sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni, robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie, pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki, pracownicy opieki osobistej i pokrewni oraz pozostali pracownicy obsługi biura.

Analizując natomiast szanse uzyskania oferty pracy według 4-cyfrowych grup zawodów, można wskazać następujące grupy zawodów, w których istnieją duże szanse na otrzymanie oferty pracy:

"4222"	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	9,4444
"6121"	Hodowcy wyspecjalizowanej produkcji zwierzęcej	1,0952
"1311"	Kierownicy produkcji w rolnictwie i leśnictwie	1
"3352"	Urzędnicy do spraw podatków	1
"4414"	Technicy archiwiszczy i pokrewni	1
"9622"	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	1
"9612"	Sortowacze odpadów	0,9744

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w I półroczu 2014r.**

"2621"	Archiwiści i muzealnicy	0,9166
"5312"	Asystenci nauczycieli	0,8889
"9213"	Robotnicy pomocniczy przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	0,8596
"5164"	Opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy zajmujący się zwierzętami	0,8333
"7224"	Szlifierze narzędzi i polerowacze metali	0,7879
"5244"	Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej	0,5885
"2424"	Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	0,5714
"3514"	Technicy sieci internetowych	0,5555
"3411"	Średni personel z dziedziny prawa i pokrewny	0,5555
"8122"	Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok	0,5555
"9611"	Ładowacze nieczystości	0,5455
"7125"	Szklarze	0,5057
"8142"	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	0,4903
"3139"	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,4242

Jednocześnie w statystykach urzędów pracy wystąpiło w I półroczu br. 81 elementarnych grup zawodów, w których zarejestrowane były osoby bezrobotne, mające zerowe szanse na jej znalezienie, gdyż w tych zawodach nie zgłoszono ani jednej oferty pracy. Zawody z nikłymi szansami na otrzymanie oferty pracy wystąpiły we wszystkich wielkich grupach zawodów, najwięcej jednak dotyczyło zawodów związanych z rolnictwem, przemysłem włókienniczym, maszynowym, ale też zawodów specjalistów (archeolodzy, socjolodzy i pokrewni, ekonomiści).

Z kolei w 3 grupach zawodów (pośrednicy pracy i zatrudnienia, pomocnicy biblioteczni, pszczelarze i hodowcy jedwabników) wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy określono jako MAX, tj. takie, w których pracodawcy zgłosili zapotrzebowanie na pracowników, jednak nie zarejestrował się w danym okresie żaden bezrobotny.

3. ANALIZA BEZROBOCIA I OFERT PRACY WEDŁUG RODZAJU DZIAŁALNOŚCI OSTATNIEGO MIEJSCA PRACY (WG SEKCJI PKD)

Statystyka bezrobotnych według sekcji PKD (Polskiej Klasyfikacji Działalności) określa przynależność ostatniego pracodawcy osoby bezrobotnej do odpowiedniej sekcji i sektora własności.

W woj. podlaskim wśród bezrobotnych dominowały osoby, które pracowały przed nabyciem statusu bezrobotnego. W końcu I półrocza 2014r. zbiorowość ta li-

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w I półroczu 2014r.**

czyła 48862 osoby, tj. 77,7% ogółu bezrobotnych (przed rokiem było to 52346 osób, tj. 77,0% ogółu bezrobotnych).

Tab. 16 Struktura bezrobotnych i ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności w woj. podlaskim - I półroczu 2014r.

Sektory PKD	Bezrobotni				Oferty pracy zgłoszone w I półroczu 2014r.	
	zarejestrowani w I półroczu 2014r.		stan w końcu I półroczu 2014r.			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo. i rybactwo	585	2,3	1418	2,9	257	1,8
Górnictwo i wydobywanie	88	0,3	61	0,1	43	0,3
Przetwórstwo przemysłowe	4544	17,9	9749	20,0	3041	21,0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimat.	73	0,3	123	0,3	31	0,2
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	269	1,1	452	0,9	169	1,2
Budownictwo	3009	11,8	5761	11,8	1480	10,2
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	5063	19,9	9927	20,3	2609	18,0
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	731	2,9	1407	2,9	601	4,1
Transport i gospodarka magazynowa	866	3,4	1420	2,9	393	2,7
Informacja i komunikacja	229	0,9	369	0,8	179	1,2
Działalność finansowa i ubezpiecz.	439	1,7	718	1,5	282	1,9
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	291	1,1	627	1,3	147	1,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	717	2,8	1145	2,3	674	4,6
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	1753	6,9	2737	5,6	907	6,2
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpiecz społ.	1289	5,1	2728	5,6	1831	12,6
Edukacja	844	3,3	1626	3,3	622	4,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	714	2,8	1158	2,4	625	4,3
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	457	1,8	741	1,5	370	2,5
Pozostała działalność usługowa	544	2,1	1066	2,2	250	1,7
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	36	0,1	178	0,4	2	0,01
Organizacje i zespoły eksterytorialne	2	0,01	2	0,004	0	0,0
Działalność nie zidentyfikowana	2857	11,2	5449	11,2	0	0,0
Ogółem	25400	100,0	48862	100,0	14513	100,0

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w I półroczu 2014r.

Analiza struktury bezrobotnych według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy wskazuje, że największy ruch kadrowy w I półroczu 2014r. dokonywał się w następujących sekcjach gospodarki województwa podlaskiego:

- handel i naprawa pojazdów samochodowych – 5063 nowo zarejestrowanych bezrobotnych (19,9% ogółu nowo zarejestrowanych) i 2609 zgłoszonych ofert pracy (18,0% ogółu ofert),
- przetwórstwo przemysłowe - 4544 nowo zarejestrowanych bezrobotnych (17,9%) i 3041 ofert pracy (21,0%),
- budownictwo – 3009 nowo zarejestrowanych bezrobotnych (11,8%) i 1480 ofert (10,2%),
- działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – 1753 nowo zarejestrowanych bezrobotnych (6,9%) i 907 ofert (6,2%),
- administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 1289 nowo zarejestrowanych bezrobotnych (5,1%) i 1831 ofert (12,6%),
- transport i gospodarka magazynowa - 866 nowo zarejestrowanych bezrobotnych (3,4%) i 393 oferty (2,7%),
- działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi – 731 nowo zarejestrowanych bezrobotnych (2,9%) i 601 ofert (4,1% ogółu ofert).

Liczba wszystkich zgłoszonych w I półroczu 2014r. ofert zwiększyła się w porównaniu do I półrocza 2013 roku o 1512 ofert, tj. o 11,6%. W analizowanym półroczu zaobserwowano wzrost liczby ofert pracy przede wszystkim w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe (o 1132 oferty), handlu hurtowym i detalicznym; naprawie pojazdów samochodowych, włączając motocykle (o 336 ofert), budownictwie (o 301), działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej (o 272 oferty), a także w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 139 ofert).

Spadek liczby ofert dotyczył 9 sekcji PKD, a największy odnosił się do: administracji i obrony narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (o 440 ofert mniej), opieki zdrowotnej i pomocy społecznej (o 174 mniej) oraz działalności finansowej i ubezpieczeniowej (o 77 mniej).

4. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Od lat mamy do czynienia z niedostosowaniem systemu kształcenia do wymagań rynku pracy, które powoduje, że funkcjonują na nim zawody, na które zapotrzebowanie ze strony pracodawców w postaci zgłaszanych ofert pracy jest znacznie mniejsze niż liczba osób mających kwalifikacje i chcących pracować w danym zawodzie (**zawody nadwyżkowe**) oraz zawody, w których pracodawcy mają problem ze znalezieniem kandydatów do pracy (**zawody deficytowe**). Nieznaczny procent stanowią natomiast zawody zrównoważone, tj. wykazujące równowagę w zakresie popytu i podaży pracy.

Analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych dokonano na podstawie **wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów**. Jest to procentowy udział liczby zgłoszonych w danym zawodzie ofert pracy w liczbie zarejestrowanych w tym zawodzie bezrobotnych.

Zawody o wskaźniku:

$W_{n,l}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,

$0,9 \leq W_{n,l}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy),

$W_{n,l}^k > 1,1$ to zawody deficytowe

Im wyższy wskaźnik, tym większe zapotrzebowanie na pracowników w danym zawodzie.

Tab. 17 Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w I półroczu 2014r. (wg grup 2-cyfrowych)

Lp	Kod grupy zaw	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki/deficytu zawodów	
1	"01"	Oficerowie sił zbrojnych	0	X
2	"03"	Żołnierze szeregowi	0	
3	"31"	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	0,0941	zawody nadwyżkowe
4	"26"	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	0,1158	
5	"21"	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,1514	
6	"23"	Specjaliści nauczania i wychowania	0,1802	
7	"35"	Technicy informatycy	0,1853	zawody nadwyżkowe
8	"63"	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0,2	
9	"24"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	0,2582	
10	"73"	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,2585	
11	"61"	Rolnicy produkcji towarowej	0,2588	

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w I półroczu 2014r.**

Lp	Kod grupy zaw	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki/deficytu zawodów	
12	"82"	Monterzy	0,2604	
13	"22"	Specjaliści do spraw zdrowia	0,2902	
14	"11"	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	0,3333	
15	"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	0,3425	
16	"32"	Średni personel do spraw zdrowia	0,3565	
17	"25"	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	0,386	
18	"74"	Elektrycy i elektrycy	0,405	
19	"12"	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0,4127	
20	"95"	Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	0,4286	
21	"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	0,464	
22	"62"	Leśnicy i rybacy	0,6076	
23	"14"	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0,6207	
24	"13"	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,6226	
25	"42"	Pracownicy obsługi klienta	0,6246	
26	"33"	Średni personel do spraw biznesu i administracji	0,6362	
27	"54"	Pracownicy usług ochrony	0,6989	
28	"83"	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,7275	
29	"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,7391	
30	"52"	Sprzedawcy i pokrewni	0,7812	
31	"44"	Pozostali pracownicy obsługi biura	0,7941	
32	"34"	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,903	zawody równowagi
33	"43"	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	0,9851	
34	"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	1,035	
35	"81"	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	1,0583	
36	"91"	Pomoce domowe i sprzątaczk	1,262	Zawody deficytowe
37	"51"	Pracownicy usług osobistych	1,3024	
38	"96"	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	1,4205	
39	"53"	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	2,1935	
40	"92"	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	2,5238	
41	"94"	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	2,587	
42	"41"	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	2,8622	

Na rynku pracy woj. podlaskiego przeważają zawody zaliczane do nadwyżkowych. Wśród 42 grup zawodów wystąpiło 31 grup zawodów nadwyżkowych oraz 7 grup zawodów deficytowych. Równowagą między popytem i podażą charakteryzowa-

ły się 4 grupy zawodów (średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny, pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej, robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków), operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych). Jest to więc rynek o głęboko zaburzonej równowadze w zakresie popytu i podaży pracy.

Dwie pierwsze grupy zawodów, będące na czele powyższego rankingu, charakteryzują się znikomą liczbą ofert pracy. Są to oficerowie sił zbrojnych oraz żołnierze szeregowi.

Do najbardziej **deficytowych** dużych grup zawodów należą: sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni, pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki, robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie, a także pracownicy opieki osobistej i pokrewni.

Jako **najbardziej nadwyżkowe** należy wskazać następujące duże grupy zawodów: średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych, specjaliści z dziedziny prawa, spraw społecznych i kultury, specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych, specjaliści nauczania i wychowania oraz technicy informatycy.

Bardziej szczegółowych danych dostarcza analiza 399 elementarnych (4-cyfrowych) grup zawodów. Wśród podlaskich bezrobotnych zarejestrowanych w końcu w I półroczu 2014r., można wyróżnić:

- 268 grup zawodów nadwyżkowych, w tym w 85 nie zgłoszono ani jednej oferty pracy,
- 29 grup zawodów zrównoważonych,
- 102 grupy zawodów deficytowych, w tym 10 grup osiągnęło wskaźnik określany jako MAX - wskaźnik ten dotyczy zawodów, w których zgłoszono oferty, ale w ewidencji urzędów pracy nie odnotowano bezrobotnych posiadających te zawody.

4.1. Zawody nadwyżkowe

Zawody nadwyżkowe stanowiły na rynku pracy woj. podlaskiego 67,2% ogółu zawodów, jakie wystąpiły w I półroczu 2014r. w sprawozdawczości urzędów pracy. Obejmowały one 268 grup zawodów. W zawodach tych zapotrzebowanie ze strony pracodawców na pracowników było mniejsze niż liczba poszukujących pracy w tych zawodach. 21,3% zawodów nadwyżkowych to takie, w których w ciągu analizowanego półrocza pracodawcy w ogóle nie zgłosili ofert pracy (85 grup zawodów). W grupie tej najliczniej reprezentowani byli bezrobotni w zawodach:

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w I półroczu 2014r.**

- rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów,
- filozofowie, historycy i politolodzy,
- monterzy sprzętu elektronicznego.

Dalsze 32,8% grup zawodów nadwyżkowych uzyskało wskaźniki intensywności o wartości od 0,006 do 0,3 (88 grup zawodów). Spośród nich do najliczniej reprezentowanych przez bezrobotnych grup zawodów (liczących co najmniej 500 bezrobotnych) należały zawody przedstawione w poniższej tabeli.

Tab. 18 Ranking najbardziej nadwyżkowych zawodów w woj. podlaskim w I półroczu 2014r. (wg grup 4-cyfrowych)

Lp	Kod grupy zaw.	Nazwa elementarnej grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki*)
1.	3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	0,0056
2.	3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	0,0101
3.	6130	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	0,0255
4.	2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	0,0482
5.	3115	Technicy mechanicy	0,0586
6.	3112	Technicy budownictwa	0,0789
7.	3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,0825
8.	7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	0,1645
9.	7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	0,1855
10.	7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	0,2421
11.	7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	0,249
12.	7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	0,2535

*) Uwzględniono grupy zawodów liczących co najmniej 500 bezrobotnych;
Grupy zawodów uszeregowano od najniższego do najwyższego wskaźnika intensywności nadwyżki. Im niższy wskaźnik, tym większa nadwyżka.

W woj. podlaskim najbardziej nadwyżkowe zawody skupiły się głównie w dwóch grupach zawodów: robotników przemysłowych i rzemieślników oraz techników i innego średniego personelu, i były to:

- zawody związane z przemysłem maszynowym oraz budownictwem (elektromechanicy i elektromonterzy, mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych),
- zawody rzemieślnicze i sektora usług (piekarze, cukiernicy i pokrewni, krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni, mechanicy pojazdów samochodowych),
- zawody techniczne (średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych technicy rolnictwa, technicy mechanicy, technicy budownictwa, technicy nauk fizycznych i technicznych),

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w I półroczu 2014r.**

Na poziomie poszczególnych specjalności można wskazać następujące najbardziej nadwyżkowe zawody na podlaskim rynku pracy:

Tab.19 Ranking 30 najbardziej nadwyżkowych zawodów i specjalności w woj. podlaskim w I półroczu 2014r. (wg 6-cyfrowego kodu)

Lp	kod zaw.	Zawód	Wskaźnik intensywności nadwyżki*)	Liczba bezrobotnych w końcu I półroczu 2014r.
1	331403	Technik ekonomista	0,0041	1031
2	311924	Technik technologii odzieży	0,0085	289
3	314207	Technik rolnik	0,0098	724
4	311512	Technik mechanizacji rolnictwa	0,0111	214
5	343403	Technik organizacji usług gastronomicznych	0,0133	124
6	261906	Prawnik legislator	0,018	168
7	213205	Inżynier rolnictwa	0,0238	142
8	613003	Rolnik	0,0255	524
9	263102	Ekonomista	0,0278	371
10	233025	Nauczyciel wychowania fizycznego	0,0282	122
11	235107	Pedagog	0,0283	384
12	311922	Technik technologii drewna	0,0294	201
13	311204	Technik budownictwa	0,0317	454
14	242217	Specjalista administracji publicznej	0,0418	551
15	712904	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	0,0521	146
16	234113	Nauczyciel nauczania początkowego	0,0545	114
17	311504	Technik mechanik	0,0553	950
18	512002	Kucharz małej gastronomii	0,0667	480
19	242222	Spec. ds. organizacji usług gastron., hotel. i turyst.	0,0875	110
20	311408	Technik elektronik	0,09	180
21	722314	Tokarz w metalu	0,0927	384
22	711401	Betoniarz	0,1064	122
23	351203	Technik informatyk	0,1122	295
24	311303	Technik elektryk	0,1368	149
25	751204	Piekarz	0,1548	486
26	751105	Rzeźnik wędliniarz	0,1609	186
27	751201	Cukiernik	0,1636	485
28	214202	Inż. budownictwa - budownictwo ogólne	0,1782	106
29	723307	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	0,1977	177
30	712601	Hydraulik	0,2051	243

*) Zawody uszeregowano od najniższego do najwyższego wskaźnika intensywności nadwyżki. Im niższy wskaźnik, tym większa nadwyżka; ranking obejmuje 30 najbardziej nadwyżkowych zawodów, w których zarejestrowanych było co najmniej 100 bezrobotnych, ranking nie uwzględnia maksymalnych nadwyżek oraz zawodów tzw. „pozostałych”.

4.2 Zawody deficytowe

Do zawodów deficytowych zalicza się zawody, w których zakłady pracy miały kłopoty ze znalezieniem pracowników, ponieważ liczba osób poszukujących pracy była mniejsza niż zapotrzebowanie pracodawców bądź nie spełniały one ich oczekiwań pod względem kwalifikacji lub umiejętności. W I półroczu br. odnotowano 102 grupy elementarne zawodów deficytowych i stanowiły one 25,6% ogółu zawodów występujących w tym czasie w statystykach rynku pracy.

Wśród tych 102 grup zawodów deficytowych, na które pracodawcy zgłosili zapotrzebowanie w I półroczu 2014r., w 10 grupach w ewidencji powiatowych urzędów pracy nie było zarejestrowanych bezrobotnych (wskaźnik MAX). Jednakże zgłoszenia miejsc pracy były jednostkowe (1-10 ofert pracy w skali województwa).

Poniżej przedstawiono ranking najbardziej deficytowych 4-cyfrowych grup zawodów o najwyższym wskaźniku intensywności deficytu, w których jednocześnie zgłoszono co najmniej 50 ofert pracy w skali województwa.

Tab. 20. Ranking zawodów deficytowych w woj. podlaskim w I półroczu 2014r. (wg grup 4-cyfrowych)

Lp	Kod grupy zaw.	Nazwa elementarnej grupy zawodów	Wskaźnik intensywności deficytu
1.	4222	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	40,5
2.	5311	Opiekunowie dziecięcy	5,6
3.	7125	Szklarze	4,9875
4.	8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	4,3019
5.	5153	Gospodarze budynków	4,1902
6.	5244	Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej	3,4483
7.	7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	3,3158
8.	4110	Pracownicy obsługi biurowej	2,974
9.	3322	Przedstawiciele handlowi	2,9457
10.	9412	Pomoce kuchenne	2,6977
11.	3321	Agenci ubezpieczeniowi	2,6667
12.	7212	Spawacze i pokrewni	2,5455
13.	7116	Robotnicy budowy dróg i pokrewni	2,2333
14.	7123	Tynkarze i pokrewni	2,2333
15.	4120	Sekretarki (ogólne)	2,1579
16.	7523	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	2,12
17.	4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	1,8857

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w I półroczu 2014r.**

Lp	Kod grupy zaw.	Nazwa elementarnej grupy zawodów	Wskaźnik intensywności deficytu
18.	9613	Zamiatacze i pokrewni	1,8
19.	7115	Cieśle i stolarze budowlani	1,7966
20.	5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	1,6875
21.	3412	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	1,6795
22.	3259	Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	1,5849
23.	7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	1,5581
24.	7132	Lakiernicy	1,5455
25.	8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	1,5412
26.	4311	Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	1,5303
27.	3343	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	1,3178
28.	9112	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	1,2853
29.	9312	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	1,2095
30.	5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	1,1765
31.	5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	1,1064
32.	8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	1,1063

*) Grupy zawodów uszeregowano od najwyższego do najniższego wskaźnika intensywności deficytu. Im wyższy wskaźnik, tym większy deficyt.

Na podlaskim rynku pracy można wskazać następujące grupy zawodów deficytowych:

- na poziomie wykształcenia średniego: przedstawiciele handlowi, agenci ubezpieczeniowi, pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej, średni personel do spraw zdrowia;
- pracownicy biurowi: pracownicy obsługi biurowej, sekretarki (ogólne), recepcjonistki (z wyłączeniem hotelowych), pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości, pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu;
- pracownicy usług osobistych i handlu: opiekunowie dziecięcy, pracownicy domowej opieki osobistej, gospodarze budynków, sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej, pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center), kasjerzy i sprzedawcy biletów, pracownicy sprzedaży i pokrewni;
- zawody robotników wykwalifikowanych:
  - w budownictwie: szklarze, monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków, robotnicy budowy dróg i pokrewni, tynkarze i pokrewni, cieśle i sto-

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w I półroczu 2014r.**

larze budowlani, posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy, lakiernicy, robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni;

- w przemyśle maszynowym: spawacze i pokrewni,
- drzewnym: ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna;
- operatorów: operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni, kierowcy samochodów ciężarowych;
- zawody robotników niewykwalifikowanych: pomoce kuchenne, zamiatacze i pokrewni, pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewne.

Poniżej przedstawiono listę rankingową 30 najbardziej deficytowych specjalności na podlaskim rynku pracy.

Tab. 21. Ranking 30 najbardziej deficytowych zawodów i specjalności w woj. podlaskim w I półroczu 2014r. (wg 6-cyfrowego kodu)

Lp	Kod grupy zaw.	Zawody	Wskaźnik Intensywności deficytu*)	Liczba ofert pracy zgłoszonych w I półroczu 2014r.
1	814204	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji okien z tworzyw sztucznych	69,6667	209
2	422201	Pracownik centrum obsługi telefonicznej	40,5	81
3	961201	Sortowacz surowców wtórnych	19	38
4	522302	Sprzedawca w branży mięsnej	10,6667	32
5	713201	Lakiernik	10	40
6	711903	Monter rusztowań	9	27
7	411003	Pracownik kancelaryjny	7,9286	111
8	522304	Sprzedawca w branży spożywczej	7,8333	47
9	721204	Spawacz metodą MAG	7,6923	100
10	341204	Opiekunka środowiskowa	7,25	29
11	722308	Operatorzy obrabiarek sterowanych numerycznie	6,9231	90
12	816029	Operatorzy urządzeń przetwórstwa owocowo-warzywnego	6,6667	100
13	531202	Asystent nauczyciela przedszkola	6	30
14	711504	Szkutnik	5,8333	140
15	531103	Opiekunka dzieci w drodze do szkoły	5,8	29
16	921301	Pomocniczy robotnicy przy uprawach roślin i hodowli zwierząt	5,3333	48
17	712501	Monter/składacz okien	5,0641	395
18	515303	Robotnik gospodarczy	4,3403	1454
19	711101	Konserwator budynków	3,8571	54
20	343301	Bibliotekarz	3,7143	26
21	341202	Opiekun osoby starszej	3,6667	33

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w I półroczu 2014r.**

Lp	Kod grupy zaw.	Zawody	Wskaźnik Intensywności deficytu*)	Liczba ofert pracy zgłoszonych w I półroczu 2014r.
22	524404	Telemarketer	3,2593	88
23	911203	Pokojowa	3,25	39
24	721205	Spawacz metodą MIG	3,2222	29
25	411004	Technik prac biurowych	3,2215	509
26	332203	Przedstawiciel handlowy	3,1765	270
27	522303	Sprzedawca w branży przemysłowej	3,1333	47
28	711601	Brukarz	2,913	67
29	962906	Woźny	2,9	29
30	941201	Pomoc kuchenna	2,6941	229

*) Zawody uszeregowano od najwyższego do najniższego wskaźnika intensywności deficytu. Im wyższy wskaźnik, tym większy deficyt; ranking obejmuje 30 najbardziej deficytowych zawodów, w których pracodawcy zgłosili zapotrzebowanie na co najmniej 25 pracowników, ranking nie uwzględnia maksymalnych deficytów oraz zawodów tzw. „pozostałych”.

4.3 Zawody zrównoważone

Na wojewódzkim rynku pracy wystąpiły w I półroczu 2014r. 29 grup zawodów zrównoważonych, tj. takich, w których wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) kształtował się w granicach 0,9 – 1,1. Stanowiły one 7,3% ogółu zawodów funkcjonujących w tym okresie na podlaskim rynku pracy.

Grupy zawodów o zrównoważonym popycie i podaży pracy na podlaskim rynku pracy zostały wskazane w poniższym zestawieniu.

Tab. 22. Zawody o zrównoważonym popycie i podaży w woj. podlaskim w I półroczu 2014r. (wg grup 4-cyfrowych)

Lp	Kod grupy zaw.	Nazwa elementarnej grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki/deficytu
1.	3422	Trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi	1,0909
2.	6113	Ogrodnicy	1,0714
3.	1323	Kierownicy do spraw budownictwa	1,0667
4.	2431	Specjaliści do spraw reklamy i marketingu	1,0548
5.	8111	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	1,0133
6.	1341	Kierownicy w instytucjach opieki nad dziećmi	1
7.	1431	Kierownicy do spraw sportu, rekreacji i kultury	1
8.	2146	Inżynierowie górnictwa, metalurgii i pokrewni	1
9.	2222	Pielęgniarki specjalistki	1
10.	3253	Optycy okularowi	1

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w I półroczu 2014r.**

Lp	Kod grupy zaw.	Nazwa elementarnej grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki/deficytu
11.	3312	Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni	1
12.	3333	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	1
13.	3342	Sekretarze sądowi	1
14.	3413	Pracownicy z zakresu działalności religijnej	1
15.	4131	Maszynistki i operatorzy edytorów tekstu	1
16.	4213	Pracownicy lombardów i instytucji pożyczkowych	1
17.	4214	Windykatorzy i pokrewni	1
18.	4415	Pracownicy działów kadr	1
19.	5113	Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek	1
20.	5169	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	1
21.	8172	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna	1
22.	9216	Robotnicy pomocniczy w rybołówstwie i uprawach wodnych	1
23.	9411	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	1
24.	4321	Magazynierzy i pokrewni	0,9928
25.	5132	Barmani	0,9846
26.	8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	0,9286
27.	2342	Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	0,9268
28.	1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	0,9231
29.	9121	Praczkі ręczne i prasowacze	0,9231

Wśród zawodów o zrównoważonym popycie i podaży pracy w I półroczu 2014r. wystąpili przedstawiciele prawie wszystkich grup zawodów:

- na poziomie wykształcenia wyższego: specjaliści do spraw reklamy i marketingu, inżynierowie górnictwa, metalurgii i pokrewni, pielęgniarki specjalistki, specjaliści do spraw wychowania małego dziecka;
- kierownicy: kierownicy do spraw budownictwa, kierownicy w instytucjach opieki nad dziećmi, kierownicy do spraw sportu, rekreacji i kultury, kierownicy do spraw produkcji przemysłowej;
- średni personel: trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi, optycy okularowi, pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni, pośrednicy pracy i zatrudnienia, windykatorzy i pokrewni, pracownicy lombardów i instytucji pożyczkowych, pracownicy z zakresu działalności religijnej, przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek, pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani,;

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w I półroczu 2014r.

- pracownicy biurowi: sekretarze sądowi, maszynistki i operatorzy edytorów tekstu, magazynierzy i pokrewni, pracownicy działów kadr;
- przemysł maszynowy i wydobywczy: górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni, operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych, operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna;
- niewykwalifikowana siła robocza: robotnicy pomocniczy w rybołówstwie i uprawach wodnych, pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food, praczki ręczne i prasowacze.

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

2014 rok to dalszy okres względnej stabilizacji sytuacji na rynku pracy. W I półroczu br., podobnie jak w analogicznym okresie roku poprzedniego, odnotowano zmniejszony napływ do bezrobocia, co spowodowało, że liczba zarejestrowanych bezrobotnych spadła o 8,0 tys. osób, tj. o 11,3% (do 62857 osób). Stopa bezrobocia w woj. podlaskim w końcu czerwca br. wyniosła 13,6% i zmniejszyła się zarówno w stosunku do końca grudnia 2013 roku o 1,5 punktu proc, jak i do końca I półrocza 2013r. – o 1,0 punktu (na koniec czerwca 2013r. wynosiła 14,6%).

W I półroczu br. do urzędów pracy zgłosiło 32,8 tys. nowych osób bezrobotnych, tj. o 8,8 tys. osób mniej niż w poprzednim półroczu, a także o 5,3 tys. osób mniej niż w I półroczu 2013r. Wśród bezrobotnych nowo rejestrujących się najliczniej wystąpili przedstawiciele średniego personelu nauk fizycznych, chemicznych i technicznych, sprzedawcy i pokrewni, robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń, robotnicy w przetwórstwie spożywczym, drzewnym, tekstylnym, a także pracownicy usług osobistych, robotnicy budowlani, robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie oraz specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania.

Jednocześnie zwiększyła się liczba ofert pracy zgłoszonych przez pracodawców do powiatowych urzędów pracy. W I półroczu 2014r. pracodawcy zgłosili 14,5 tys. ofert pracy, czyli o 1,5 tys. (o 11,6%) więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Zwiększyła się w tym liczba ofert pracy niesubsydiowanej o 1,9 tys., natomiast zmniejszyła się liczba propozycji zatrudnienia subsydiowanego – o 0,4 tys. ofert.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w I półroczu 2014r.

W związku ze zwiększeniem popytu na pracę nierównowaga między popytem a podażą pracy nieznacznie zmniejszyła się. Jednak nadal zarówno wojewódzki, jak i poszczególne powiatowe rynki pracy wykazują znaczne dysproporcje między liczbą zarejestrowanych bezrobotnych (63 tys. osób w skali województwa) a liczbą ofert pracy będących w dyspozycji urzędów pracy (15 tys. ofert).

Bezrobocie w woj. podlaskim od lat 90-tych ubiegłego stulecia skoncentrowane jest w kilku sekcjach gospodarki, a mianowicie w handlu; naprawie pojazdów samochodowych i przetwórstwie przemysłowym (po 20% ogółu zarejestrowanych w końcu I półrocza 2014r. bezrobotnych uprzednio pracowało w tych sekcjach), budownictwie (12%), administracji publicznej i obronie narodowej oraz działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej (po 6%) oraz w kilku grupach zawodowych: robotników przemysłowych i rzemieślników (21% ogółu bezrobotnych), techników i inny średni personel (13%) oraz pracowników usług osobistych i sprzedawców (również 13%).

Jednocześnie z tych sekcji zgłaszane jest przez pracodawców największe zapotrzebowanie na nowych pracowników, a mianowicie: z przetwórstwa przemysłowego wpłynęło 21% ogółu ofert wpływających do urzędów pracy, z handlu i napraw pojazdów samochodowych - 18%, z administracji publicznej i obrony narodowej - 13%, i z budownictwa - 10%. Oferty pracy kierowane były przede wszystkim do pracowników usług osobistych i sprzedawców (28% zgłaszanych ofert), robotników przemysłowych i rzemieślników (22%), pracowników przy pracach prostych (14%) oraz pracowników biurowych (12%).

Nadmiar osób bezrobotnych w stosunku do oferowanych miejsc pracy nadal występuje w większości grup zawodów. Zawody nadwyżkowe stanowiły na rynku pracy woj. podlaskiego 67% ogółu zawodów, z czego 21% zawodów nadwyżkowych to takie, w których w ciągu I półrocza br. pracodawcy w ogóle nie zgłosili ofert pracy. Do najbardziej nadwyżkowych zawodów należały przede wszystkim zawody związane z przemysłem maszynowym oraz budownictwem (elektromechanicy i elektromonterzy, mechanicy pojazdów samochodowych, mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych), zawody rzemieślnicze i sektora usług (piekarze, cukiernicy, krawcy, kuśnierze, kapelusznicy), zawody techniczne (średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych, technicy rolnicy, technicy mechanicy, technicy budownictwa, technicy nauk fizycznych i technicznych).

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w I półroczu 2014r.

Z kolei zawody deficytowe obejmowały 102 grupy i stanowiły 26% ogółu zawodów funkcjonujących na rynku pracy w okresie I półrocza 2014r. Deficyt zasobów pracy wystąpił przede wszystkim w zawodach w obrębie średniego wykształcenia, m.in. przedstawicieli handlowych, agentów ubezpieczeniowych, pracowników pomocy społecznej i pracy socjalnej, średniego personelu do spraw zdrowia, pracowników administracyjnych i sekretarzy biura zarządu. Pracodawcy zgłaszali zwiększony popyt na pracowników centrów obsługi telefonicznej (pracowników call center), sprzedawców (konsultantów) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej, pracowników obsługi biurowej, sekretarki (ogólne), recepcjonistów (z wyłączeniem hotelowych), pracowników do spraw rachunkowości i księgowości; także na pracowników usług osobistych i handlu: opiekunów dziecięcych, gospodarzy budynków, pracowników domowej opieki osobistej, kasjerów i sprzedawców biletów, pracowników sprzedaży. Brakowało też robotników wykwalifikowanych w budownictwie: szklarzy, monterów konstrukcji budowlanych i konserwatorów budynków, robotników budowy dróg, tynkarzy, cieśli i stolarzy budowlanych, posadzkarzy, parkieciarzy i glazurników, lakierników; w przemyśle maszynowym: spawaczy, ustawiaczy i operatorów maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna, operatorów maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych, kierowców samochodów ciężarowych. Niezmiennie zgłaszany był duży popyt na robotników niewykwalifikowanych: pomoce kuchenne, zamiataczy, pomoce i sprzątaczkę biurowe i hotelowe, robotników pomocniczych w budownictwie drogowym i wodnym.

W I półroczu 2014r. wyodrębniono 29 grup zawodów wykazujących równowagę w relacji popyt - podaż pracy (ok. 7%). Wśród zawodów „równowagi” znalazł się cały przekrój struktury zawodowej, z wyjątkiem grupy 6. Rolników, ogrodników, leśników i rybaków. Wystąpiły tu grupy zawodów na poziomie wykształcenia wyższego: specjaliści do spraw reklamy i marketingu, inżynierowie górnictwa, metalurgii, pielęgniarce specjalistki, specjaliści do spraw wychowania małego dziecka; a także kierownicy: kierownicy do spraw budownictwa, kierownicy w instytucjach opieki nad dziećmi, kierownicy do spraw sportu, rekreacji i kultury, kierownicy do spraw produkcji przemysłowej. Dość licznie reprezentowani byli średni personel: trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi, optycy okularowi, pracownicy do spraw kredytów, pożyczek, pośrednicy pracy i zatrudnienia, sekretarze sądowi, pracownicy z zakresu działalności religijnej oraz pracownicy biurowi: maszynistki i operatorzy edytorów tekstu, magazynierzy, pracownicy lombardów i instytucji pożyczkowych, windykatorzy, pra-

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w I półroczu 2014r.

cownicy działów kadr. Równowaga w zakresie popytu i podaży pracy dotyczyła również grupy zawodów związanych z przemysłem maszynowym i wydobywczym: górników podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż, operatorów maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych, operatorów maszyn i urządzeń do obróbki drewna, a także zawodów nie wymagających kwalifikacji, m.in. robotników pomocniczych w rybołówstwie i uprawach wodnych, pracowników przygotowujących posiłki typu fast food, praczki ręczne i prasowaczy.

W stały obraz podlaskiego rynku pracy wpisało się długotrwałe bezrobocie, które znalazło swoje odbicie również w strukturze zawodowej podlaskich bezrobotnych. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie stanowiły w końcu I półrocza 2014r. 36,6% całej zbiorowości bezrobotnych. Liczebność osób długotrwałe bezrobotnych na przestrzeni ostatniego roku wzrosła o 5% (przy ogólnym spadku bezrobocia rzędu 8%). Do zawodów w największym stopniu generujących długotrwałe bezrobocie należą zawody z grupy robotników przemysłowych i rzemieślników związane z budownictwem, przemysłem maszynowym i odzieżowym, zawody związane z rolnictwem oraz zawody z grupy pracowników przy pracach prostych. Były to więc zawody związane z usługami prostymi, przetwórstwem przemysłowym oraz z niższymi poziomami wykształcenia. Do zawodów generujących długotrwałe bezrobocie należy także zaliczyć zawód sprzedawcy sklepowego oraz pracownika obsługi biurowej, mimo że do tych zawodów kierowanych jest najwięcej ofert pracy

Sporządziła:
Joanna Falkowska

